

WYBRANE SKONSOLIDOWANE DANE FINANSOWE

	PLN'000		EUR'000	
	9 miesięcy zakończony 30.09.2016	9 miesięcy zakończony 30.09.2015	9 miesięcy zakończony 30.09.2016	9 miesięcy zakończony 30.09.2015
	(niebadane)	(niebadane)	(niebadane)	(niebadane)
Przychody ze sprzedaży	14.564.955	17.483.671	3.333.857	4.204.322
Zysk operacyjny	1.120.016	742.826	256.367	178.628
Zysk przed opodatkowaniem	1.080.063	221.299	247.222	53.216
Zysk netto	711.728	128.036	162.912	30.789
Zysk netto przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej	711.744	128.051	162.915	30.793
Strata netto przypisana udziałom niekontrolującym	(16)	(15)	(4)	(4)
Całkowite dochody/(straty) ogółem	805.261	(75.885)	184.321	(18.249)
Całkowite dochody/(straty) ogółem przypisane akcjonariuszom Jednostki Dominującej	805.277	(75.870)	184.325	(18.245)
Całkowite straty ogółem przypisane udziałom niekontrolującym	(16)	(15)	(4)	(4)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	2.126.547	1.085.733	486.758	261.088
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(626.850)	(943.289)	(143.483)	(226.834)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(529.405)	340.756	(121.179)	81.942
Przepływy pieniężne netto razem	970.292	483.200	222.096	116.196
Podstawowy zysk netto na jedną akcję (w złotych/EUR)	3,85	0,69	0,88	0,17
Rozwodniony zysk netto na jedną akcję (w złotych/EUR)	3,85	0,69	0,88	0,17

	PLN'000		EUR'000	
	Stan na 30.09.2016	Stan na 31.12.2015	Stan na 30.09.2016	Stan na 31.12.2015
	(niebadane)	(badane)	(niebadane)	(badane)
Aktywa razem	19.753.356	19.169.332	4.581.019	4.498.259
Kapitał własny przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej	8.517.337	7.712.060	1.975.264	1.809.706
Udziały niekontrolujące	122	138	28	32
Kapitał własny razem	8.517.459	7.712.198	1.975.292	1.809.738

WYBRANE JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE

	PLN'000		EUR'000	
	9 miesięcy zakończony 30.09.2016	9 miesięcy zakończony 30.09.2015	9 miesięcy zakończony 30.09.2016	9 miesięcy zakończony 30.09.2015
	(niebadane)	(niebadane)	(niebadane)	(niebadane)
Przychody ze sprzedaży	12.547.506	15.817.530	2.872.072	3.803.662
Zysk operacyjny	928.838	529.349	212.607	127.293
Zysk przed opodatkowaniem	1.002.704	312.110	229.515	75.054
Zysk netto	831.379	259.179	190.299	62.325
Całkowite dochody ogółem	929.965	54.696	212.865	13.153
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	1.458.035	619.532	333.738	148.979
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(218.515)	(665.308)	(50.017)	(159.987)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(271.838)	430.129	(62.223)	103.434
Przepływy pieniężne netto razem	967.682	384.353	221.498	92.426
Podstawowy zysk netto na jedną akcję (w złotych/EUR)	4,50	1,40	1,03	0,34
Rozwodniony zysk netto na jedną akcję (w złotych/EUR)	4,50	1,40	1,03	0,34

	PLN'000		EUR'000	
	Stan na 30.09.2016	Stan na 31.12.2015	Stan na 30.09.2016	Stan na 31.12.2015
	(niebadane)	(badane)	(niebadane)	(badane)
Aktywa razem	14.692.260	13.909.915	3.407.296	3.264.089
Kapitał własny	6.950.015	6.020.050	1.611.785	1.412.660

W celu przeliczenia pozycji wykazanych w tabeli "Wybrane dane finansowe" na EUR zastosowano następujące kursy wymiany:

Pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej przeliczono stosując średni kurs NBP obowiązujący w dniu kończącym okres sprawozdawczy:

na dzień 30.09.2016	na dzień 31.12.2015
1 EUR = 4,3120 PLN	1 EUR = 4,2615 PLN

Pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych przeliczono stosując kurs stanowiący średnią arytmetyczną średnich kursów NBP ustalonych na ostatni dzień każdego miesiąca kalendarzowego okresu sprawozdawczego:

9 miesięcy zakończony 30.09.2016	9 miesięcy zakończony 30.09.2015
1 EUR = 4,3688 PLN	1 EUR = 4,1585 PLN

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS

**KWARTALNY RAPORT FINANSOWY
ZA 3 KWARTAŁ 2016 ROKU**

**WRAZ Z RAPORTEM Z PRZEGLĄDU NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA
DO ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA
FINANSOWEGO ZA OKRES 3 I 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 WRZEŚNIA 2016 ROKU
SPORZĄDZONEGO ZGODNIE Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI
SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ ZATWIERDZONYMI PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ**

I. ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE ZA OKRES 3 I 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 WRZEŚNIA 2016 ROKU SPORZĄDZONE ZGODNIE Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ ZATWIERDZONYMI PRZEZ UNIĘ EUROPEJSKĄ.....	3
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA.....	8
1. Informacje ogólne	8
2. Skład Grupy Kapitałowej	8
3. Zmiany struktury jednostki w ciągu okresu śródrocznego, w tym wynikające z połączenia jednostek, przejęcia lub sprzedaży jednostek zależnych i inwestycji długoterminowych, restrukturyzacji i zaniechania działalności	10
4. Zasady sporządzania i prezentacji	10
4.1 Zasady rachunkowości	11
4.2 Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, ale nie mają zastosowania	11
4.3 Zastosowane kursy walut.....	12
5. Sezonowość i cykliczność działalności w okresie śródrocznym	12
6. Istotne zmiany pozycji sprawozdawczych, kwoty mające znaczący wpływ na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy netto lub przepływy środków pieniężnych, które są nietypowe ze względu na ich rodzaj, wielkość, wywierany wpływ lub częstotliwość	12
7. Zmiany wartości szacunkowych kwot, które były prezentowane w poprzednich okresach śródrocznych bieżącego roku obrotowego, lub zmiany wartości szacunkowych prezentowane w poprzednich latach obrotowych, jeśli wywierają one istotny wpływ na bieżący okres śródroczny	12
8. Segmenty działalności	13
9. Koszty według rodzaju	15
10. Pozostałe przychody	15
11. Pozostałe koszty	16
12. Przychody finansowe	17
13. Koszty finansowe	18
14. Podatek dochodowy.....	19
14.1 Obciążenia podatkowe	19
14.2 Odroczony podatek dochodowy	19
14.2.1 Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	19
15. Zysk/(Strata) netto przypadający/(a) na jedną akcję	21
16. Dywidendy	21
17. Odpisy aktualizujące	22
18. Transakcje nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	23
19. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	23
20. Kredyty, pożyczki, obligacje oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	24
20.1 Kredyty bankowe	24
20.2 Pożyczki	25
20.3 Obligacje	25
21. Rezerwy.....	26
22. Zmiany sposobu (metody) ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej oraz zmiany w klasyfikacji instrumentów finansowych	28
23. Zobowiązania i aktywa warunkowe	28
23.1 Informacje o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej i innych ryzykach Jednostki Dominującej lub jednostek od niej zależnych oraz informacje o istotnych rozliczeniach z tytułu spraw sądowych	28
23.2 Pozostałe zobowiązania warunkowe.....	29
24. Informacje o podmiotach powiązanych.....	29
24.1 Informacje o transakcjach z jednostkami powiązаныmi, w których Grupa posiada udziały.....	29
24.2 Podmiot sprawujący kontrolę nad Grupą.....	29
24.2.1 Transakcje z jednostkami powiązаныmi, w których Skarb Państwa sprawuje kontrolę, współkontrolę lub ma na nie znaczący wpływ.....	29
24.3 Wynagrodzenie głównej kadry kierowniczej	30
24.4 Transakcje z podmiotami powiązаныmi poprzez członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki	30
25. Istotne zdarzenia następujące po zakończeniu okresu śródrocznego	31
II. KWARTALNA INFORMACJA FINANSOWA JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ ZA OKRES 3 I 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 WRZEŚNIA 2016 ROKU	32
SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW.....	33
SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	34
SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	35
SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM.....	36
ZATWIERDZENIE KWARTALNEGO RAPORTU FINANSOWEGO.....	37

**I. ŚRÓDROCZNE SKRÓCONE SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA OKRES 3 I 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 WRZEŚNIA 2016 ROKU
SPORZĄDZONE ZGODNIE Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI
SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ ZATWIERDZONYMI PRZEZ UNIĘ
EUROPEJSKĄ**

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

w tysiącach złotych	Nota	3 miesiące	9 miesięcy	3 miesiące	9 miesięcy
		zakończone 30 września 2016 (niebadane)	zakończone 30 września 2016 (niebadane)	zakończone 30 września 2015 (niebadane)	zakończone 30 września 2015 (niebadane)
Przychody ze sprzedaży	8	5.660.039	14.564.955	5.710.431	17.483.671
Koszt własny sprzedaży	9	(4.789.996)	(12.106.273)	(5.189.169)	(15.305.803)
Zysk na sprzedaży		870.043	2.458.682	521.262	2.177.868
Koszty sprzedaży	9	(335.109)	(959.186)	(323.530)	(941.414)
Koszty ogólnego zarządu	9	(103.390)	(314.143)	(106.038)	(331.214)
Pozostałe przychody	10	13.043	34.032	5.804	30.783
Pozostałe koszty	11	(12.904)	(99.369)	(191.060)	(193.197)
Zysk/(Strata) operacyjny/(a)		431.683	1.120.016	(93.562)	742.826
Przychody finansowe	12	125.010	151.620	57.842	18.136
Koszty finansowe	13	(62.930)	(194.192)	(229.034)	(538.579)
Udział w wynikach netto wspólnych przedsięwzięć wycenianych metodą praw własności		1.315	2.619	(160)	(1.084)
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem		495.078	1.080.063	(264.914)	221.299
Podatek dochodowy od osób prawnych	14.1	(115.150)	(368.335)	15.712	(93.263)
Zysk/(Strata) netto		379.928	711.728	(249.202)	128.036
Inne całkowite dochody/(straty)					
<i>Pozycje, które w przyszłości mogą zostać zreklasyfikowane do wyniku:</i>					
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(5.055)	(5.054)	1.018	1.241
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych		155.600	121.712	13.161	(253.328)
Podatek dochodowy dotyczący zabezpieczenia przepływów pieniężnych	14.1	(29.564)	(23.125)	(2.500)	48.166
Inne całkowite dochody/(straty) netto		120.981	93.533	11.679	(203.921)
Całkowite dochody/(straty) ogółem		500.909	805.261	(237.523)	(75.885)
Zysk/(Strata) netto przypisany/(a):					
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej		379.931	711.744	(249.193)	128.051
Udziałom niekontrolującym		(3)	(16)	(9)	(15)
		379.928	711.728	(249.202)	128.036
Całkowite dochody/(straty) ogółem przypisane:					
Akcjonariuszom Jednostki Dominującej		500.912	805.277	(237.514)	(75.870)
Udziałom niekontrolującym		(3)	(16)	(9)	(15)
		500.909	805.261	(237.523)	(75.885)
Zysk/(Strata) netto przypisany/(a) akcjonariuszom Jednostki Dominującej na jedną akcję (w złotych)					
Średnia ważona liczba akcji w tysiącach sztuk	15	184.873	184.873	184.873	184.873
- podstawowy/(a)	15	2,06	3,85	(1,35)	0,69
- rozwodniony/(a)	15	2,06	3,85	(1,35)	0,69

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

w tysiącach złotych	Nota	30 września 2016 (niebadane)	31 grudnia 2015 (badane)
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe		10.722.422	10.568.422
Wartość firmy		46.688	46.688
Pozostałe aktywa niematerialne		641.591	617.731
Wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności		97.830	70.745
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	14.2	665.029	924.478
Pochodne instrumenty finansowe		22.488	8.697
Pozostałe aktywa długoterminowe		238.586	201.008
Aktywa trwałe razem		12.434.634	12.437.769
Aktywa obrotowe			
Zapasy		3.053.895	3.235.816
- w tym zapasy obowiązkowe		1.895.334	1.881.494
Należności z tytułu dostaw i usług		2.323.324	1.550.900
Należności z tytułu podatku dochodowego		6.844	11.953
Pochodne instrumenty finansowe		43.504	208.482
Pozostałe aktywa krótkoterminowe		605.025	856.336
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	19	1.276.876	859.699
Aktywa obrotowe razem		7.309.468	6.723.186
Aktywa trwałe (lub grupy do zbycia) przeznaczone do sprzedaży		9.254	8.377
Aktywa razem		19.753.356	19.169.332
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA			
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy		184.873	184.873
Nadwyżka ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji		2.228.310	2.228.310
Kapitał rezerwowy z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych		(602.301)	(700.888)
Zyski zatrzymane		6.640.228	5.928.484
Różnice kursowe z przeliczenia		66.227	71.281
Kapitał własny przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej		8.517.337	7.712.060
Udziały niekontrolujące		122	138
Kapitał własny razem		8.517.459	7.712.198
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki, obligacje oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	20	4.023.768	4.454.460
Pochodne instrumenty finansowe		58.558	54.306
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	14.2	41.372	47.626
Świadczenia pracownicze		191.316	182.252
Pozostałe zobowiązania i rezerwy		1.261.912	1.292.571
Zobowiązania długoterminowe razem		5.576.926	6.031.215
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty, pożyczki, obligacje oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	20	1.711.388	2.544.848
Pochodne instrumenty finansowe		54.918	110.845
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług		1.840.734	1.232.510
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		14.223	11.770
Świadczenia pracownicze		110.084	122.201
Pozostałe zobowiązania i rezerwy		1.927.624	1.403.745
Zobowiązania krótkoterminowe razem		5.658.971	5.425.919
Zobowiązania razem		11.235.897	11.457.134
Kapitał własny i zobowiązania razem		19.753.356	19.169.332

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPLÝWÓW PIENIĘŻNYCH

(sporządzone metodą pośrednią)

w tysiącach złotych	Nota	9 miesięcy zakończone 30 września 2016 (niebadane)	9 miesięcy zakończone 30 września 2015 (niebadane)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk netto		711.728	128.036
Korekty:		1.463.763	998.739
Podatek dochodowy	14.1	368.335	93.263
Udział w wynikach netto wspólnych przedsięwzięć wycenianych metodą praw własności		(2.619)	1.084
Amortyzacja	8; 9	760.191	540.297
(Zyski)/Straty z tytułu różnic kursowych		(126.162)	277.188
Odsetki i dywidendy		134.822	123.674
(Zyski)/Straty z tytułu działalności inwestycyjnej		7.771	1.843
Odpisy z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i pozostałych aktywów niematerialnych	11	74.830	18.829
Rozliczenie i wycena pochodnych instrumentów finansowych	12; 13	(19.705)	4.762
(Zwiększenie) stanu należności z tytułu dostaw i usług		(743.970)	(38.970)
(Zwiększenie)/Zmniejszenie stanu pozostałych aktywów		(119.495)	17.007
Zmniejszenie stanu zapasów		151.982	33.905
Zwiększenie/(Zmniejszenie) stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług		580.660	(292.852)
Zwiększenie stanu pozostałych zobowiązań i rezerw		400.176	186.086
(Zmniejszenie)/Zwiększenie stanu świadczeń pracowniczych		(3.053)	32.623
Podatek dochodowy zapłacony		(48.944)	(41.042)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		2.126.547	1.085.733
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Dywidendy otrzymane - wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności		-	832
Dywidendy otrzymane od jednostek pozostałych		1.972	907
Odsetki otrzymane		7.943	13.164
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i pozostałych aktywów niematerialnych		19.767	15.657
Sprzedaż zorganizowanej części przedsiębiorstwa	18	-	2.300
Zakup rzeczowych aktywów trwałych i pozostałych aktywów niematerialnych		(915.067)	(435.573)
Wniesienie wkładów pieniężnych - wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności	2	(19.612)	(1.048)
Środki pieniężne przeznaczone na realizację Projektu EFRA	19	375.772	(535.051)
Depozyt zabezpieczający		(26.263)	(7.065)
Środki przeznaczone na koszty przyszłej likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego		(76.309)	-
Kaucja na zabezpieczenie realizacji kontraktu na usługi inżynierskie, zakupowe i zarządcze związane z morskim centrum wydobywczym na złożu B-8		10.619	(2.874)
Wydatek z tytułu premii opcyjnej		-	(4.907)
Rozliczenie pochodnych instrumentów finansowych		(5.672)	10.369
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(626.850)	(943.289)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów	20.1	240.887	524.409
Wpływy z tytułu zaciągniętych pożyczek	20.2	1.155	-
Wpływy z tytułu emisji akcji serii D Grupy LOTOS S.A.	19	-	981.551
Przepływy środków pieniężnych wynikające ze zmian w udziale w jednostkach zależnych nie skutkujące utratą kontroli		-	(31)
Wydatki z tytułu spłaty kredytów	20.1	(751.127)	(814.417)
Wydatki z tytułu spłaty pożyczek	20.2	(8.584)	(8.035)
Wykup obligacji	20.3	(19.209)	-
Wydatki z tytułu prowizji przygotowawczych od kredytów		-	(36.620)
Zapłacone odsetki		(150.117)	(133.873)
Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego		(22.446)	(13.694)
Rozliczenie pochodnych instrumentów finansowych		180.036	(158.534)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(529.405)	340.756
Przepływy pieniężne netto razem		970.292	483.200
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych		(9.322)	(953)
Zmiana stanu środków pieniężnych netto		960.970	482.247
Środki pieniężne na początek okresu		278.070	(166.687)
Środki pieniężne na koniec okresu	19	1.239.040	315.560

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za okres 3 i 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 roku

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	Kapitał rezerwowý z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych	Zyski zatrzymane	Różnice kursowe z przeliczenia	Kapitał własny przypisany akcjonariuszom Jednostki Dominującej	Udziały niekontrolujące	Kapitał własny razem
w tysiącach złotych								
1 stycznia 2016 (badane)	184.873	2.228.310	(700.888)	5.928.484	71.281	7.712.060	138	7.712.198
<i>Zysk/(Strata) netto</i>	-	-	-	711.744	-	711.744	(16)	711.728
<i>Inne całkowite dochody/(straty) netto</i>	-	-	98.587	-	(5.054)	93.533	-	93.533
Całkowite dochody/(straty) ogółem	-	-	98.587	711.744	(5.054)	805.277	(16)	805.261
30 września 2016 (niebadane)	184.873	2.228.310	(602.301)	6.640.228	66.227	8.517.337	122	8.517.459
1 stycznia 2015 (badane)	184.873	2.229.626	(412.535)	6.190.989	65.335	8.258.288	175	8.258.463
<i>Zysk/(Strata) netto</i>	-	-	-	128.051	-	128.051	(15)	128.036
<i>Inne całkowite dochody/(straty) netto</i>	-	-	(205.162)	-	1.241	(203.921)	-	(203.921)
Całkowite dochody/(straty) ogółem	-	-	(205.162)	128.051	1.241	(75.870)	(15)	(75.885)
Koszty emisji akcji serii D	-	(1.316)	-	-	-	(1.316)	-	(1.316)
Pozostałe	-	-	-	(24)	-	(24)	-	(24)
30 września 2015 (niebadane)	184.873	2.228.310	(617.697)	6.319.016	66.576	8.181.078	160	8.181.238

Dodatkowe informacje i objaśnienia załączone na stronach od 8 do 36 stanowią integralną część śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za okres 3 i 9 miesięcy zakończony 30 września 2015 roku

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

1. Informacje ogólne

Grupa LOTOS Spółka Akcyjna („Grupa LOTOS S.A.”, „Spółka”, „Jednostka Dominująca”) została utworzona 18 września 1991 roku. Siedziba Spółki mieści się w Polsce pod adresem: 80 – 718 Gdańsk, ul. Elbląska 135.

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Kapitałowej Grupy LOTOS S.A. („Grupa Kapitałowa LOTOS” „Grupa Kapitałowa”, „Grupa”) jest wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej oraz ich sprzedaż hurtowa i detaliczna. Grupa prowadzi również działalność w zakresie pozyskiwania oraz eksploatacji złóż ropy naftowej i gazu ziemnego. Według klasyfikacji Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie, Grupa LOTOS S.A. zakwalifikowana jest do sektora paliwowego.

2. Skład Grupy Kapitałowej

W skład Grupy Kapitałowej LOTOS wchodzi: Grupa LOTOS S.A. jako Jednostka Dominująca oraz podmioty o profilu produkcyjnym, usługowym i handlowym (spółki zależne oraz spółki pośrednio zależne od Grupy LOTOS S.A.) i fundacja.

Ponadto Grupa posiada udziały we wspólnych przedsięwzięciach wycenianych metodą praw własności.

Poniżej przedstawiono informacje na temat siedziby i przedmiotu działalności wymienionych wyżej podmiotów, a także dane na temat procentowego udziału Grupy w ich własności oraz wskazanie stosowanej przez Grupę metody konsolidacji:

Nazwa podmiotu	Siedziba	Przedmiot działalności	Procentowy udział Grupy we własności jednostki		
			30.09.2016	31.12.2015	30.09.2015
Jednostka Dominująca					
<i>Segment produkcji i handlu</i>					
• Grupa LOTOS S.A.	Gdańsk	Wytwarzanie i przetwarzanie produktów rafinacji ropy naftowej (głównie paliw) oraz ich sprzedaż hurtowa	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Nie dotyczy
Jednostki bezpośrednio zależne konsolidowane metodą pełną					
<i>Segment wydobywczy</i>					
• LOTOS Petrobaltic S.A. (spółka posiada swoją grupę kapitałową: GK LOTOS Petrobaltic S.A.)	Gdańsk	Pozyskiwanie oraz eksploatacja złóż ropy naftowej i gazu ziemnego	99,99%	99,99%	99,99%
<i>Segment produkcji i handlu</i>					
• LOTOS Paliwa Sp. z o.o.	Gdańsk	Sprzedaż hurtowa, detaliczna paliw, lekkiego oleju opałowego, zarządzanie siecią stacji paliw LOTOS	100,00%	100,00%	100,00%
• LOTOS Oil Sp. z o.o.	Gdańsk	Produkcja i sprzedaż olejów smarowych i smarów oraz sprzedaż olejów bazowych	100,00%	100,00%	100,00%
• LOTOS Asphalt Sp. z o.o.	Gdańsk	Produkcja i sprzedaż asfaltów	100,00%	100,00%	100,00%
• LOTOS Kolej Sp. z o.o.	Gdańsk	Transport kolejowy	100,00%	100,00%	100,00%
• LOTOS Serwis Sp. z o.o.	Gdańsk	Działalność w zakresie utrzymania ruchu mechanicznego, elektrycznego i automatyki, usługi remontowe	100,00%	100,00%	100,00%
• LOTOS Lab Sp. z o.o.	Gdańsk	Wykonywanie analiz laboratoryjnych	100,00%	100,00%	100,00%
• LOTOS Straż Sp. z o.o.	Gdańsk	Ochrona przeciwpożarowa	100,00%	100,00%	100,00%
• LOTOS Ochrona Sp. z o.o.	Gdańsk	Ochrona mienia i osób	100,00%	100,00%	100,00%
• LOTOS Terminale S.A. (spółka posiada swoją grupę kapitałową: GK LOTOS Terminale S.A.)	Czechowice-Dziedzice	Magazynowanie i dystrybucja paliw	100,00%	100,00%	100,00%
• LOTOS Infrastruktura S.A. (spółka posiada swoją grupę kapitałową: GK LOTOS Infrastruktura S.A.)	Jasło	Magazynowanie i dystrybucja paliw, wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi	100,00%	100,00%	100,00%
<i>Pozostałe</i>					
• LOTOS Gaz S.A. w likwidacji	Kraków	Spółka nie prowadzi działalności operacyjnej	100,00%	100,00%	100,00%
Jednostki bezpośrednio zależne nieobjęte konsolidacją ⁽¹⁾					
• Infrastruktura Kolejowa Sp. z o.o.	Gdańsk	Spółka nie prowadzi działalności operacyjnej	100,00%	100,00%	100,00%
• Fundacja LOTOS	Gdańsk	Działalność społecznie użyteczna w sferze zadań publicznych określonych w ustawie o działalności pożytku publicznego. Fundacja nie prowadzi działalności gospodarczej.	100,00%	100,00%	100,00%

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za okres 3 i 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia

Nazwa podmiotu	Siedziba	Przedmiot działalności	Procentowy udział Grupy we własności jednostki		
			30.09.2016	31.12.2015	30.09.2015
Jednostki pośrednio zależne konsolidowane metodą pełną					
<i>Segment produkcji i handlu</i>					
<i>GK LOTOS Infrastruktura S.A.</i>					
• RCEkoenergia Sp. z o.o.	Czechowice-Dziedzice	Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej, ciepła i gazu	100,00%	100,00%	100,00%
<i>GK LOTOS Terminale S.A.</i>					
• LOTOS Biopaliwa Sp. z o.o.	Czechowice-Dziedzice	Produkcja estrów metylowych kwasów tłuszczowych (FAME)	100,00%	100,00%	100,00%
<i>Segment wydobywczy</i>					
<i>GK LOTOS Petrobaltic S.A.</i>					
• LOTOS Exploration and Production Norge AS	Norwegia, Stavanger	Poszukiwanie i wydobycie ropy naftowej na Norweskim Szelfie Kontynentalnym; świadczenie usług związanych z poszukiwaniem i wydobyciem ropy naftowej i gazu ziemnego	99,99%	99,99%	99,99%
• Aphrodite Offshore Services N.V.	Curaçao	Świadczenie usług w obszarze transportu morskiego (spółka nie prowadzi działalności operacyjnej)	99,99%	99,99%	99,99%
• B8 Sp. z o.o.	Gdańsk	Działalność usługowa wspomagająca górnictwo i wydobywanie	99,99%	99,99%	99,99%
• B8 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością BALTIC S.K.A.	Gdańsk	Poszukiwanie i eksploatacja złóż ropy naftowej i gazu ziemnego	99,99%	99,99%	99,99%
• Miliana Shipholding Company Ltd. (spółka posiada swoją grupę kapitałową: GK Miliana Shipholding Company Ltd.)	Cypr, Nikozja	Świadczenie usług magazynowania i transportu ropy naftowej oraz innych usług w obszarze transportu morskiego	99,99%	99,99%	99,99%
• Technical Ship Management Sp. z o.o. (spółka posiada swoją grupę kapitałową: GK Technical Ship Management Sp. z o.o.)	Gdańsk	Działalność usługowa wspomagająca transport morski, doradztwo w zakresie eksploatacji statków	99,99%	99,99%	99,99%
• SPV Baltic Sp. z o.o.	Gdańsk	Świadczenie usług w obszarze transportu morskiego	99,99%	99,99%	99,99%
• Miliana Shipmanagement Ltd.	Cypr, Nikozja	Świadczenie usług w obszarze transportu morskiego	99,99%	99,99%	99,99%
• Miliana Shipping Group Ltd. (spółka posiada swoją grupę kapitałową: GK Miliana Shipping Group Ltd.)	Cypr, Nikozja	Zarządzanie posiadanymi aktywami	99,99%	99,99%	99,99%
• Bazalt Navigation Company Ltd.	Cypr, Nikozja	Czarter statku	99,99%	99,99%	99,99%
• Granit Navigation Company Ltd.	Cypr, Nikozja	Czarter statku	99,99%	99,99%	99,99%
• Kambr Navigation Company Ltd.	Cypr, Nikozja	Czarter statku	99,99%	99,99%	99,99%
• St. Barbara Navigation Company Ltd.	Cypr, Nikozja	Czarter statku	99,99%	99,99%	99,99%
• Petro Icarus Company Ltd.	Cypr, Nikozja	Czarter statku	99,99%	99,99%	99,99%
• Petro Aphrodite Company Ltd.	Cypr, Nikozja	Czarter statku	99,99%	99,99%	99,99%
• AB LOTOS Geonaftha (spółka posiada swoją grupę kapitałową: GK AB LOTOS Geonaftha)	Litwa, Gargzdai	Poszukiwanie i wydobycie ropy naftowej, świadczenie usług wiertniczych oraz kupno i sprzedaż ropy naftowej	99,99%	99,99%	99,99%
• UAB Genciu Nafta	Litwa, Gargzdai	Poszukiwanie i wydobycie ropy naftowej	99,99%	99,99%	99,99%
• UAB Manifoldas	Litwa, Gargzdai	Poszukiwanie i wydobycie ropy naftowej	99,99%	99,99%	99,99%
<i>Pozostałe</i>					
<i>GK LOTOS Petrobaltic S.A.</i>					
• Energobaltic Sp. z o.o.	Władysławowo	Produkcja energii elektrycznej, energii cieplnej, LPG oraz kondensatu gazowego	99,99%	99,99%	99,99%

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za okres 3 i 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia

Nazwa podmiotu	Siedziba	Przedmiot działalności	Procentowy udział Grupy we własności jednostki		
			30.09.2016	31.12.2015	30.09.2015
Wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności					
• LOTOS - Air BP Polska Sp. z o.o. ⁽²⁾	Gdańsk	Handel paliwem lotniczym oraz usługi logistyczne	50,00%	50,00%	50,00%
<i>GK LOTOS Petrobaltic S.A.</i>					
• Baltic Gas Sp. z o.o. ⁽³⁾	Gdańsk	Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego (działalność usługowa wspomagająca eksploatację złóż ropy naftowej i gazu ziemnego)	49,99%	49,99%	49,99%
• Baltic Gas spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i wspólnicy sp.k. ⁽³⁾	Gdańsk	Górnictwo ropy naftowej i gazu ziemnego	44,90%	43,96%	44,73%
<i>GK AB LOTOS Geonafta</i>					
• UAB Minijos Nafta ⁽⁴⁾	Litwa, Gargždai	Poszukiwanie i wydobywanie ropy naftowej	49,99%	49,99%	49,99%

⁽¹⁾ Podmioty wyłączone z konsolidacji z uwagi na fakt, iż wielkości wykazywane w sprawozdaniach finansowych tych jednostek na dzień 30 września 2016 roku są nieistotne dla realizacji obowiązku określonego w standardzie MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”.

⁽²⁾ Umowa joint venture Grupy LOTOS S.A. z BP Europe SE na prowadzenie działalności w zakresie dostaw paliwa lotniczego w ramach spółki LOTOS - Air BP Polska Sp. z o.o.

⁽³⁾ Umowa współpracy spółek LOTOS Petrobaltic S.A. oraz CalEnergy Resources Poland Sp. z o.o. w zakresie zagospodarowania i eksploatacji złóż gazokondensatowych B-4 i B-6 na Morzu Bałtyckim realizowana poprzez spółki celowe Baltic Gas spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i wspólnicy sp.k. oraz Baltic Gas Sp. z o.o. (Komplementariusz).

W rozumieniu regulacji MSSF spółki: Baltic Gas Sp. z o.o. i wspólnicy sp.k. oraz Baltic Gas Sp. z o.o. stanowią wspólne przedsięwzięcia wyceniane przez Grupę metodą praw własności (MSSF 11).

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku spółki: Cal Energy Resources Poland Sp. z o.o. i LOTOS Petrobaltic S.A. wniosły umówione wcześniej wkłady pieniężne do jednostki Baltic Gas spółka z ograniczoną odpowiedzialnością i wspólnicy sp. k., odpowiednio w kwotach: 27.163 tys. zł i 24.515 tys. zł, co wpłynęło na zmianę procentowego udziału Grupy we własności tej jednostki. Ponadto w bieżącym okresie sprawozdawczym wspólnicy Ci objęli nowo utworzone udziały w podwyższonym o kwotę 81 tys. zł kapitale jednostki Baltic Gas Sp. z o.o. Wydatki z tytułu wniesionych wkładów pieniężnych przez spółkę LOTOS Petrobaltic S.A. do ww. spółek w kwocie 19.612 tys. zł Grupa wykazała w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 roku w pozycji Wniesienie wkładów pieniężnych – wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności.

⁽⁴⁾ Wspólne przedsięwzięcie w zakresie działalności poszukiwawczo-wydobyczej ropy naftowej na terytorium Litwy realizowane w formie spółki UAB Minijos Nafta.

3. Zmiany struktury jednostki w ciągu okresu śródrocznego, w tym wynikające z połączenia jednostek, przejęcia lub sprzedaży jednostek zależnych i inwestycji długoterminowych, restrukturyzacji i zaniechania działalności

Od dnia kończącego poprzedni rok finansowy, tj. dnia 31 grudnia 2015 roku (patrz nota 2 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2015) nie wystąpiły istotne zmiany w strukturze Grupy.

4. Zasady sporządzania i prezentacji

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej LOTOS („śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe”, „śródroczne sprawozdanie finansowe”, „skonsolidowane sprawozdanie finansowe”, „sprawozdanie finansowe”) zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości MSR 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa”, który został zatwierdzony przez Unię Europejską.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawia sytuację finansową Grupy na dzień 30 września 2016 roku i 31 grudnia 2015 roku, wyniki jej działalności za okres 3 i 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 roku i 2015 roku oraz przepływy pieniężne za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 roku i 2015 roku.

Śródroczne sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie ze zbadanym *Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej LOTOS za rok 2015*, opublikowanym w dniu 3 marca 2016 roku („skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 2015”).

Zaprezentowane w śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym dane na dzień 30 września 2016 roku oraz za okres 9 miesięcy zakończony tą datą, jak również porównywalne dane finansowe za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2015 roku, zawarte w niniejszym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym podlegały przeglądowi przez biegłego rewidenta. Zaprezentowane dane finansowe za okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2016 roku, jak również porównywalne dane finansowe za okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2015 roku, zawarte w niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie podlegały przeglądowi przez biegłego rewidenta. Dane na dzień 31 grudnia 2015 roku podlegały badaniu, opinia biegłego rewidenta z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2015 została wydana w dniu 2 marca 2016 roku.

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

Walutą funkcjonalną Jednostki Dominującej i walutą prezentacji śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski, a wszystkie wartości w nim zaprezentowane, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach złotych.

4.1 Zasady rachunkowości

Przy sporządzaniu niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa zastosowała takie same zasady rachunkowości i metody wycień jak przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2015 (patrz nota 7 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2015), nie dokonywano zmian danych porównawczych ani korekt błędów.

4.2 Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, ale nie mają zastosowania

Nowe standardy, zmiany w obowiązujących standardach oraz interpretacje, które nie zostały przyjęte przez Unię Europejską:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” (opublikowany w dniu 24 lipca 2014 roku) - ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 14 „Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe” (opublikowany w dniu 30 stycznia 2014 roku), zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej proces zatwierdzenia standardu w wersji wstępnej nie zostanie zainicjowany przed ukazaniem się standardu w wersji ostatecznej - ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później,
- MSSF 15 „Przychody z tytułu umów z klientami” (opublikowany w dniu 28 maja 2014 roku) obejmujący zmiany do MSSF 15 „Data wejścia w życie MSSF 15” (opublikowane dnia 11 września 2015 roku) - ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później,
- MSSF 16 „Leasing” (opublikowany w dniu 13 stycznia 2016 roku) - ma zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” i MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”: Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (opublikowane w dniu 11 września 2014 roku) - prace prowadzące do zatwierdzenia niniejszych zmian zostały przez UE odłożone bezterminowo, termin wejścia w życie został odroczony przez RMSR na czas nieokreślony,
- Zmiany do MSR 12: Ujmowanie aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikających z nierozliczonych strat podatkowych (opublikowano dnia 19 stycznia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później,
- Zmiany do MSR 7: Inicjatywa w zakresie ujawniania informacji (opublikowano dnia 29 stycznia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub później,
- Wyjaśnienia do MSSF 15 „Przychody z tytułu umów z klientami” (opublikowano dnia 12 kwietnia 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 2: Klasyfikacja oraz wycena transakcji płatności opartych na akcjach (opublikowano dnia 20 czerwca 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później,
- Zmiany do MSSF 4: zastosowanie MSSF 9 „Instrumenty finansowe” z MSSF 4 „Umowy ubezpieczenia” (opublikowano 12 września 2016 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub później.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego ze standardów, interpretacji lub zmian, które nie weszły dotychczas w życie. Zarząd Spółki jest w trakcie analizy i oceny ich wpływu na stosowane przez Grupę zasady (polityki) rachunkowości oraz przyszłe sprawozdania finansowe.

4.3 Zastosowane kursy walut

Dla potrzeb wyceny bilansowej oraz przeliczenia na złote polskie sprawozdań finansowych zagranicznych jednostek i grup kapitałowych zastosowano następujące kursy walut obcych ustalone na podstawie notowań ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski („NBP”):

Średni kurs NBP na dzień	30 września 2016 ⁽¹⁾	31 grudnia 2015 ⁽²⁾
USD	3,8558	3,9011
EUR	4,3120	4,2615
NOK	0,4796	0,4431

⁽¹⁾ Tabela kursów średnich NBP obowiązująca na dzień 30 września 2016 roku.

⁽²⁾ Tabela kursów średnich NBP obowiązująca na dzień 31 grudnia 2015 roku.

Średni kurs NBP za okres sprawozdawczy	9 miesięcy zakończone	9 miesięcy zakończone
	30 września 2016 ⁽¹⁾	30 września 2015 ⁽²⁾
USD	3,9240	3,7453
EUR	4,3688	4,1585
NOK	0,4683	0,4709

⁽¹⁾ Według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez NBP na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca okresu od 1 stycznia 2015 roku do 30 września 2016 roku.

⁽²⁾ Według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez NBP na ostatni dzień każdego zakończonego miesiąca okresu od 1 stycznia 2015 roku do 30 września 2015 roku.

5. Sezonowość i cykliczność działalności w okresie śródrocznym

Działalność Grupy nie wykazuje sezonowości lub cykliczności w okresie śródrocznym.

6. Istotne zmiany pozycji sprawozdawczych, kwoty mające znaczący wpływ na aktywa, zobowiązania, kapitał, wynik finansowy netto lub przepływy środków pieniężnych, które są nietypowe ze względu na ich rodzaj, wielkość, wywierany wpływ lub częstotliwość

Wszelkie istotne zmiany pozycji sprawozdawczych po zakończeniu ostatniego rocznego okresu sprawozdawczego, którym był rok 2015, zostały zaprezentowane w podstawowych częściach sprawozdania uzupełnionych dodatkową informacją zawartą w poszczególnych notach objaśniających.

Opis zmian istotnych pozycji sprawozdawczych oraz czynników wpływających na wyniki finansowe osiągnięte w okresie sprawozdawczym przedstawiono w rozdziałach 5 - 7 Komentarza Zarządu do wyników skonsolidowanych za 3 kwartał 2016 roku. Krótkie podsumowanie wyników segmentów działalności Grupy zaprezentowano w rozdziałach 2 - 4 ww. dokumentu.

7. Zmiany wartości szacunkowych kwot, które były prezentowane w poprzednich okresach śródrocznych bieżącego roku obrotowego, lub zmiany wartości szacunkowych prezentowane w poprzednich latach obrotowych, jeśli wywierają one istotny wpływ na bieżący okres śródroczny

W Grupie nie wystąpiły istotne zmiany wartości szacunkowych kwot prezentowanych w poprzednich okresach sprawozdawczych, które miały istotny wpływ na bieżący okres śródroczny.

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za okres 3 i 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia

8. Segmenty działalności

	Segment wydobywczy		Segment produkcji i handlu		Pozostałe ⁽¹⁾		Korekty konsolidacyjne		Skonsolidowane	
	3 miesiące zakończone 30 września									
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
w tysiącach złotych	(niebadane)									
Przychody ze sprzedaży:	243.439	160.424	5.521.952	5.614.437	2.674	3.410	(108.026)	(67.840)	5.660.039	5.710.431
<i>między segmentami</i>	89.235	53.941	17.216	11.775	1.575	2.124	(108.026)	(67.840)	-	-
<i>poza Grupę Kapitałową</i>	154.204	106.483	5.504.736	5.602.662	1.099	1.286	-	-	5.660.039	5.710.431
Zysk/(Strata) operacyjny/(a) (EBIT)	(11.384)	15.234	445.550	(106.490)	(1.316)	(504)	(1.167)	(1.802)	431.683	(93.562)
Amortyzacja	114.830	58.361	121.926	116.276	1.632	1.739	(388)	(421)	238.000	175.955
Zysk/(Strata) operacyjny/(a) przed uwzględnieniem amortyzacji (EBITDA)	103.446	73.595	567.476	9.786	316	1.235	(1.555)	(2.223)	669.683	82.393

	Segment wydobywczy		Segment produkcji i handlu		Pozostałe ⁽¹⁾		Korekty konsolidacyjne		Skonsolidowane	
	9 miesięcy zakończone 30 września									
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
w tysiącach złotych	(niebadane)									
Przychody ze sprzedaży:	854.431	539.850	14.010.168	17.189.250	9.428	11.631	(309.072)	(257.060)	14.564.955	17.483.671
<i>między segmentami</i>	264.851	220.632	39.790	29.954	4.431	6.474	(309.072)	(257.060)	-	-
<i>poza Grupę Kapitałową</i>	589.580	319.218	13.970.378	17.159.296	4.997	5.157	-	-	14.564.955	17.483.671
Zysk/(Strata) operacyjny/(a) (EBIT)	(28.191)	61.035	1.151.879	644.162	(3.436)	(1.447)	(236)	39.076	1.120.016	742.826
Amortyzacja	395.451	190.296	361.087	346.000	4.911	5.261	(1.258)	(1.260)	760.191	540.297
Zysk/(Strata) operacyjny/(a) przed uwzględnieniem amortyzacji (EBITDA)	367.260	251.331	1.512.966	990.162	1.475	3.814	(1.494)	37.816	1.880.207	1.283.123

⁽¹⁾ Zawiera spółki: LOTOS Gaz S.A. w likwidacji, Energobaltic Sp. z o.o.

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za okres 3 i 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia

	Segment wydobywczy		Segment produkcji i handlu		Pozostałe ⁽¹⁾		Korekty konsolidacyjne		Skonsolidowane	
	30 września 2016	31 grudnia 2015	30 września 2016	31 grudnia 2015	30 września 2016	31 grudnia 2015	30 września 2016	31 grudnia 2015	30 września 2016	31 grudnia 2015
w tysiącach złotych	(niebadane)	(badane)	(niebadane)	(badane)	(niebadane)	(badane)	(niebadane)	(badane)	(niebadane)	(badane)
Aktywa razem	4.424.576	4.382.325	16.888.566	16.099.172	96.615	101.004	(1.656.401)	(1.413.169)	19.753.356	19.169.332
<i>w tym:</i>										
- aktywa z tytułu poszukiwań i oceny zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego	438.349	462.126							438.349	462.126
- aktywa z tytułu zagospodarowania i wydobycia zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego	2.265.387	2.316.381							2.265.387	2.316.381

⁽¹⁾ Zawiera spółki: LOTOS Gaz S.A. w likwidacji, Energobaltic Sp. z o.o.

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za okres 3 i 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia

9. Koszty według rodzaju

w tysiącach złotych	3 miesiące zakończone 30 września 2016	9 miesięcy zakończone 30 września 2016	3 miesiące zakończone 30 września 2015	9 miesięcy zakończone 30 września 2015
	(niebadane)	(niebadane)	(niebadane)	(niebadane)
Amortyzacja	238.000	760.191	175.955	540.297
Zużycie materiałów i energii ⁽¹⁾	3.943.958	10.117.647	4.375.058	13.233.577
Usługi obce	384.115	1.095.619	359.677	1.038.539
Podatki i opłaty	114.433	335.507	101.329	305.591
Koszty świadczeń pracowniczych	163.717	519.301	163.006	515.373
Pozostałe koszty rodzajowe	62.232	189.595	48.442	148.030
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	357.918	627.725	252.397	890.083
Razem koszty według rodzaju	5.264.373	13.645.585	5.475.864	16.671.490
Zmiana stanu produktów oraz korekty kosztu własnego	(35.878)	(265.983)	142.873	(93.059)
Razem	5.228.495	13.379.602	5.618.737	16.578.431
w tym:				
Koszt własny sprzedaży	4.789.996	12.106.273	5.189.169	15.305.803
Koszty sprzedaży	335.109	959.186	323.530	941.414
Koszty ogólnego zarządu	103.390	314.143	106.038	331.214

⁽¹⁾ W tym dodatnie różnice kursowe dotyczące działalności operacyjnej za okres 3 i 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 roku: 14.209 tys. zł i 23.941 tys. zł (za okres 3 i 9 miesięcy zakończony 30 września 2015 roku: 6.573 tys. zł i 770 tys. zł dodatnich różnic kursowych). Różnice kursowe dotyczące działalności operacyjnej ujęte są w koszcie własnym sprzedaży.

10. Pozostałe przychody

w tysiącach złotych	3 miesiące zakończone 30 września 2016	9 miesięcy zakończone 30 września 2016	3 miesiące zakończone 30 września 2015	9 miesięcy zakończone 30 września 2015
	(niebadane)	(niebadane)	(niebadane)	(niebadane)
Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-	13.081 ⁽¹⁾	563	5.295
Dotacje	457	1.373	457	6.893
Rezerwy	8.255	6.674	-	-
Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości należności	-	-	-	2.082
Odszkodowania	2.029	5.822	2.087	4.885
Zysk ze sprzedaży zorganizowanej części przedsiębiorstwa	-	-	-	1.030
Zysk ze zbycia aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	1.313	1.200	1.200
Zwrot akcyzy ⁽²⁾	1.357	2.443	391	6.762
Pozostałe	945	3.326	1.106	2.636
Razem	13.043	34.032	5.804	30.783

⁽¹⁾ W tym sprzedaż świadectw pochodzenia z kogeneracji energii w kwocie 13.785 tys. zł (9 miesięcy zakończony 30 września 2015: 7.578 tys. zł). Wpływy pieniężne z tytułu ww. transakcji zostały zaprezentowane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w pozycji *Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i pozostałych aktywów niematerialnych*.

⁽²⁾ Zwroty podatku akcyzowego nienależnie zapłaconego w poprzednich okresach oraz odliczenia z tytułu zużycia komponentów lub dodatków do produkcji wyrobów gotowych, od których podatek akcyzowy został rozliczony na wcześniejszych etapach obrotu.

Grupa stosuje zasadę kompensowania podobnych typów transakcji zgodnie z zapisami MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”, pkt 34 i pkt 35. Grupa wykazuje istotne pozycje przychodów i kosztów ujętych w wyniku finansowym oddzielnie, co zaprezentowano w tabeli powyżej.

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za okres 3 i 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia

11. Pozostałe koszty

w tysiącach złotych	Nota	3 miesiące zakończone 30 września 2016 (niebadane)	9 miesięcy zakończone 30 września 2016 (niebadane)	3 miesiące zakończone 30 września 2015 (niebadane)	9 miesięcy zakończone 30 września 2015 (niebadane)
Strata z tytułu zaniechanej inwestycji związanej z poszukiwaniem węglowodorów na koncesji PL643, PL655 w Norwegii		1.476	12.218	-	9
Strata z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych i pozostałych aktywów niematerialnych, w tym:		4.779	74.830	17.303	18.829
- odpis z tytułu utraty wartości aktywów związanych z obszarem Sambia E	17	-	-	12.425	12.425
- odpis z tytułu utraty wartości norweskich koncesji poszukiwawczych	17	-	-	4.920	4.920
- odpis z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych związanych z obszarem Gaz Południe na Morzu Bałtyckim, w tym obszar B-21	17	-	64.849	-	-
- odpis z tytułu utraty wartości aktywów związanych ze złożem Auksoras na Litwie	17	(15)	5.293	-	-
- odpis z tytułu utraty wartości rzeczowych aktywów trwałych rafinerijnych - statki	17	4.804	4.804	-	-
- pozostałe		(10)	(116)	(42)	1.484
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych		1.619	-	-	-
Strata z tytułu utraty wartości należności		37	25	237	-
Rezerwy		-	-	7.304	3.746
Kary i odszkodowania		87	552	138	855
Szkody majątkowe związane z normalną działalnością		330	1.102	585	1.332
Koszty lat ubiegłych		2	569	8	614
Darowizny na cele społeczne		2.145	5.157	761	1.292
Koszty związane z VAT	23.1	-	-	160.909	160.909
Pozostałe		2.429	4.916	3.815	5.611
Razem		12.904	99.369	191.060	193.197

Grupa stosuje zasadę kompensowania podobnych typów transakcji zgodnie z zapisami MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”, pkt 34 i pkt 35. Grupa wykazuje istotne pozycje przychodów i kosztów ujętych w wyniku finansowym oddzielnie, co zaprezentowano w tabeli powyżej.

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za okres 3 i 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia

12. Przychody finansowe

w tysiącach złotych	3 miesiące zakończone 30 września 2016	9 miesięcy zakończone 30 września 2016	3 miesiące zakończone 30 września 2015	9 miesięcy zakończone 30 września 2015
	(niebadane)	(niebadane)	(niebadane)	(niebadane)
Otrzymane dywidendy	-	2.435	-	1.120
Odsetki:	3.488	10.847	4.379	17.005
- od należności z tytułu dostaw i usług	478	1.845	470	2.390
- od środków pieniężnych	125	323	380	589
- od lokat	2.884	8.567	3.264	12.563
- pozostałe	1	112	265	1.463
Różnice kursowe:	61.857	118.619	-	-
- od kredytów	38.781	42.028	-	-
- z przeliczenia pożyczek wewnątrzgrupowych ⁽¹⁾	10.444	57.701	-	-
- od zrealizowanych transakcji w walutach obcych na rachunkach bankowych	8.393	7.987	-	-
- od obligacji, w tym od wewnątrzgrupowych ⁽¹⁾	9.572	25.155	-	-
- od środków pieniężnych	(7.358)	(13.918)	-	-
- od środków pieniężnych zablokowanych na rachunkach bankowych	1.244	11.827	-	-
- od zobowiązań inwestycyjnych	3.282	1.667	-	-
- od pozostałych aktywów i zobowiązań	(2.501)	(13.828)	-	-
Aktualizacja wartości aktywów finansowych:	59.665	19.705	53.463	-
- wycena pochodnych instrumentów finansowych	38.828	(152.475)	82.199	-
- rozliczenie pochodnych instrumentów finansowych	20.837	172.180	(28.736)	-
Pozostałe	-	14	-	11
Razem	125.010	151.620	57.842	18.136

⁽¹⁾ Zgodnie z regulacjami MSR 21 „Skutki zmian kursów wymiany walut obcych” różnice kursowe dotyczące walutowych transakcji wewnątrzgrupowych ujmowane są w wyniku netto Grupy.

Grupa stosuje zasadę kompensowania podobnych typów transakcji zgodnie z zapisami MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”, pkt 34 i pkt 35. Grupa wykazuje istotne pozycje przychodów i kosztów ujętych w wyniku finansowym oddzielnie, co zaprezentowano w tabeli powyżej.

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za okres 3 i 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia

13. Koszty finansowe

w tysiącach złotych	Nota	3 miesiące zakończone 30 września 2016 (niebadane)	9 miesięcy zakończone 30 września 2016 (niebadane)	3 miesiące zakończone 30 września 2015 (niebadane)	9 miesięcy zakończone 30 września 2015 (niebadane)
Odsetki:		56.224	173.248	128.175	228.990
- od kredytów		35.993	112.282	38.499	114.718
- od pożyczek		1.646	5.055	1.902	6.064
- od obligacji		1.109	3.142	941	2.784
- od zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		5.189	15.595	1.671	5.453
- od faktoringu		14	425	1.101	3.913
- dyskonto od rezerw na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego, na rekultywację oraz pozostałych rezerw	21	10.838	32.289	4.185	13.025
- koszty dyskonta od zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych		1.307	3.921	1.261	3.811
- od zobowiązań budżetowych		12	100	77.854 ⁽¹⁾	77.925 ⁽¹⁾
- pozostałe		116	439	761	1.297
Różnice kursowe:		-	-	88.982	276.654
- od kredytów		-	-	31.428	121.453
- z przeliczenia pożyczek wewnątrzgrupowych ⁽²⁾		-	-	47.485	39.398
- od zrealizowanych transakcji w walutach obcych na rachunkach bankowych		-	-	11.294	108.417
- od obligacji, w tym od wewnątrzgrupowych ⁽²⁾		-	-	17.858	31.589
- od środków pieniężnych		-	-	(4.400)	(162)
- od środków pieniężnych zablokowanych na rachunkach bankowych		-	-	(16.304)	(25.221)
- od zobowiązań inwestycyjnych		-	-	3.815	2.177
- od pozostałych aktywów i zobowiązań finansowych		-	-	(2.194)	(997)
Aktualizacja wartości aktywów finansowych:		-	-	-	4.762
- wycena pochodnych instrumentów finansowych		-	-	-	(143.403)
- rozliczenie pochodnych instrumentów finansowych		-	-	-	148.165
Prowizje bankowe		5.058	13.842	7.491	19.424
Gwarancje Bankowe		1.246	4.661	1.011	5.320
Pozostałe		402	2.441	3.375	3.429
Razem		62.930	194.192	229.034	538.579

⁽¹⁾ W tym koszty dotyczące odsetek od zaległości podatkowych Jednostki Dominującej w kwocie 77,9 mln zł (patrz nota 23.1).

⁽²⁾ Zgodnie z regulacjami MSR 21 „Skutki zmian kursów wymiany walut obcych” różnice kursowe dotyczące walutowych transakcji wewnątrzgrupowych ujmowane są w wyniku netto Grupy.

Grupa stosuje zasadę kompensowania podobnych typów transakcji zgodnie z zapisami MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”, pkt 34 i pkt 35. Grupa wykazuje istotne pozycje przychodów i kosztów ujętych w wyniku finansowym oddzielnie, co zaprezentowano w tabeli powyżej.

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za okres 3 i 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia

14. Podatek dochodowy

14.1 Obciążenia podatkowe

w tysiącach złotych	3 miesiące	9 miesięcy	3 miesiące	9 miesięcy
	zakończone	zakończone	zakończone	zakończone
	30 września 2016	30 września 2016	30 września 2015	30 września 2015
	(niebadane)	(niebadane)	(niebadane)	(niebadane)
Podatek bieżący	29.028	58.051	17.239	45.768
Podatek odroczony	86.122	310.284	(32.951)	47.495
Razem podatek dochodowy wykazany w wyniku netto	115.150	368.335	(15.712)	93.263
Obciążenie podatkowe wykazane w innych całkowitych dochodach/(stratach) netto z tytułu:				
- zabezpieczeń przepływów pieniężnych	29.564	23.125	2.500	(48.166)

Dla podmiotów działających na terenie Polski część bieżąca oraz odroczonego podatku dochodowego ustalona została według stawki 19%.

Dla norweskiej spółki zależnej LOTOS Exploration and Production Norge AS marginalna stopa podatkowa wynosi 78% podstawy opodatkowania. Dochody z działalności tej spółki podlegają opodatkowaniu w ramach dwóch równoległych systemów podatkowych: systemu podatku dochodowego (stawka podatku 27%) oraz systemu podatku naftowego (dodatkowa stawka podatku 51%).

Dla litewskich spółek zależnych z GK AB LOTOS Geonafra podatek w części bieżącej i odroczonej ustalony został według stawki 15%.

14.2 Odroczonego podatku dochodowego

w tysiącach złotych	Sprawozdanie z sytuacji finansowej		Zmiana stanu
	30 września 2016	31 grudnia 2015	
	(niebadane)	(badane)	
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	665.029	924.478	(259.449)
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego	(41.372)	(47.626)	6.254
Aktywa / (Zobowiązania) netto z tytułu podatku odroczonego	623.657	876.852	(253.195)
Różnice kursowe z przeliczenia pozycji podatku odroczonego jednostek zagranicznych			(55.481)
Podatek odroczony wykazany w innych całkowitych dochodach/(stratach) netto			23.125
Efekt rozliczenia ceny nabycia aktywów Sleipner ⁽¹⁾			(24.733)
Obciążenie z tytułu podatku odroczonego wykazane w wyniku netto			(310.284)

⁽¹⁾ Zgodnie z postanowieniami zawartej w dniu 30 października 2015 roku umowy nabycia aktywów pakietu Sleipner od ExxonMobil Exploration and Production Norway AS (patrz nota 13.1.3 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2015), w terminie trzech miesięcy od dnia nabycia, strony dokonały aktualizacji rozliczenia transakcji, w wyniku którego w dniu 4 kwietnia 2016 roku Grupa dokonała płatności na rzecz ExxonMobil Exploration and Production Norway AS w kwocie 4,76 mln USD. Aktualizacja rozliczenia nie miała wpływu na sprawozdanie z całkowitych dochodów Grupy.

14.2.1 Aktywa i zobowiązania z tytułu podatku odroczonego

Ze względu na to, że spółki Grupy są odrębnymi podatnikami, podatek odroczony (aktywa oraz zobowiązania z tytułu podatku odroczonego) obliczany jest indywidualnie w poszczególnych spółkach. Spółki w Grupie kompensują aktywa oraz zobowiązania z tytułu podatku odroczonego.

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za okres 3 i 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia

Aktywa (zobowiązania) z tytułu podatku odroczonego przed kompensatą składają się z następujących pozycji:

	31 grudnia 2015	Podatek odroczonej wykazany w wyniku netto	Podatek odroczonej wykazany w innych całkowitych dochodach/(stratach)	Różnice kursowe z przeliczenia pozycji podatku odroczonego jednostek zagranicznych	Pozostałe różnice	30 września 2016
w tysiącach złotych	(badane)					(niebadane)
Aktywa z tytułu podatku odroczonego						
Świadczenia pracownicze	54.871	(22.430)	-	(370)	-	32.071
Odpisy aktualizujące wartość zapasów	50.912	(49.615)	-	5	-	1.302
Odpisy aktualizujące wartość rzeczowych aktywów trwałych i pozostałych aktywów niematerialnych	297.553	13.008	-	28.315	-	338.876
Ujemna wycena pochodnych instrumentów finansowych	25.594	(6.341)	-	-	-	19.253
Różnice kursowe z przeszacowania pozycji w walutach obcych	1.228	350	-	(31)	-	1.547
Odpisy aktualizujące wartość należności	16.893	(161)	-	-	-	16.732
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	39.373	(4.637)	-	-	-	34.736
Rezerwy/Aktywa na likwidację kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego oraz rekultywację terenu	268.972	128.919	-	23.198	-	421.089
Aktywa z tytułu niezrealizowanej marży	3.479	2.598	-	-	-	6.077
Straty podatkowe rozliczane w czasie	781.746	(363.993)	-	29.041	24.733	471.527
Pozostałe rezerwy	11.676	5.600	-	137	-	17.413
Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych	164.407	-	(23.125)	-	-	141.282
Pozostałe	20.685	197	-	16	-	20.898
Razem	1.737.389	(296.505)	(23.125)	80.311	24.733	1.522.803
Zobowiązania z tytułu podatku odroczonego						
Różnica pomiędzy bieżącą wartością podatkową i księgową rzeczowych aktywów trwałych i pozostałych aktywów niematerialnych	724.707	(922)	-	23.458	-	747.243
Różnica pomiędzy bieżącą wartością podatkową i księgową rozliczeń z tytułu wspólnych działań (złoża norweskie)	952	43.617	-	1.131	-	45.700
Dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych	37.921	(32.096)	-	-	-	5.825
Rezerwa z tytułu nabytych litewskich koncesji poszukiwawczo - wydobywczych	18.828	(1.293)	-	240	-	17.775
Naliczone odsetki	67.576	5.743	-	1	-	73.320
Pozostałe	10.553	(1.270)	-	-	-	9.283
Razem	860.537	13.779	-	24.830	-	899.146
Aktywa / (Zobowiązania) netto z tytułu podatku odroczonego	876.852	(310.284)	(23.125)	55.481	24.733	623.657

Przewidywany termin wygaśnięcia dodatnich różnic przejściowych przypada na lata 2016 - 2083.

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za okres 3 i 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia

15. Zysk/(Strata) netto przypadający/(a) na jedną akcję

	3 miesiące	9 miesięcy	3 miesiące	9 miesięcy
	zakończone	zakończone	zakończone	zakończone
	30 września 2016	30 września 2016	30 września 2015	30 września 2015
	(niebadane)	(niebadane)	(niebadane)	(niebadane)
Zysk/(Strata) netto przypisany/(a) akcjonariuszom Jednostki Dominującej w tys. zł (A)	379.931	711.744	(249.193)	128.051
Średnia ważona liczba akcji w tys. sztuk (B)	184.873	184.873	184.873	184.873
Zysk/(Strata) netto na jedną akcję (w zł) (A/B)	2,06	3,85	(1,35)	0,69

Zysk/(Strata) netto przypadający/(a) na jedną akcję dla każdego okresu sprawozdawczego jest obliczony/(a) poprzez podzielenie zysku/(straty) netto za dany okres sprawozdawczy przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

W okresie 3 i 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku oraz 2015 roku rozwodniony zysk/(strata) netto na jedną akcję jest równy/(a) zyskowi/(stracie) podstawowemu/(ej), ponieważ nie występują instrumenty rozwadniające zysk/(stratę) netto na jedną akcję.

16. Dywidendy

Na dzień 30 września 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku w Grupie LOTOS S.A. występowały ograniczenia do przekazywania funduszy w postaci dywidend. Ograniczenia wynikają z zapisów zawartej w dniu 27 czerwca 2008 roku umowy kredytowej związanej z finansowaniem Programu 10+. Umowa kredytowa ogranicza możliwość wypłaty dywidendy przez Grupę LOTOS S.A., a jej wysokość jest uzależniona od spełnienia określonych warunków, w tym wypracowania odpowiedniej nadwyżki pieniężnej oraz osiągnięcia określonych poziomów wskaźników finansowych.

W dniu 28 czerwca 2016 roku Walne Zgromadzenie Grupy LOTOS S.A. podjęło uchwałę w sprawie pokrycia straty netto Spółki za rok 2015. Zgodnie z treścią uchwały strata netto Spółki za rok 2015 w wysokości 37.102 tys. zł zostanie pokryta z zysków lat przyszłych.

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za okres 3 i 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia

17. Odpisy aktualizujące

	Aktywa związane z poszukiwaniem, zagospodarowaniem i wydobyciem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego		Aktywa rafineryjne i pozostałe		Zapasy		Należności		Razem	
	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015
3 miesiące zakończone 30 września										
w tysiącach złotych										
Stan na początek (badane)	2.066.456	1.908.097	80.134	68.142	6.158	3.218	170.387	173.264	2.323.135	2.152.721
Utworzenie	9	17.319	4.804 ⁽¹⁾	-	15.280	6.498	351	1.035	20.444	24.852
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	11.583	(107.788)	(1.042)	-	(5)	1	-	-	10.536	(107.787)
Wykorzystanie / Rozwiązanie	-	-	733	(54)	(13.633)	(37)	(1.251)	(992)	(14.151)	(1.083)
Stan na koniec (niebadane)	2.078.048	1.817.628	84.629	68.088	7.800	9.680	169.487	173.307	2.339.964	2.068.703
9 miesięcy zakończone 30 września										
w tysiącach złotych										
Stan na początek (badane)	1.872.250	1.894.248	82.541	69.619	267.695	453.409	171.640	177.694	2.394.126	2.594.970
Utworzenie	70.134 ⁽²⁾	18.843 ⁽³⁾	4.804 ⁽¹⁾	46	18.044	7.516	2.317	5.618	95.299	32.023
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	135.664	(95.461)	(137)	-	29	(1)	-	-	135.556	(95.462)
Wykorzystanie / Rozwiązanie	-	(2)	(2.579)	(1.577)	(277.968) ⁽⁴⁾	(451.244) ⁽⁵⁾	(4.470)	(10.005)	(285.017)	(462.828)
Stan na koniec (niebadane)	2.078.048	1.817.628	84.629	68.088	7.800	9.680	169.487	173.307	2.339.964	2.068.703

⁽¹⁾ Odpis aktualizujący wartość statku. Odpis został ujęty w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji *Pozostałe koszty*.

⁽²⁾ W tym kwota 5.308 tys. zł z tytułu utworzonego w 1 kwartale 2016 roku odpisu aktualizującego wartość nakładów na złożo Auksoras na Litwie oraz 64.818 tys. zł z tytułu utworzonego w 2 kwartale 2016 roku odpisu aktualizującego wartość nakładów związanych z obszarem Gaz Południe na Morzu Bałtyckim, w tym obszar B-21. Odpisy zostały ujęte w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji *Pozostałe koszty*.

⁽³⁾ W tym dokonany w wyniku analiz geologicznych i ekonomicznych odpis z tytułu utraty wartości nakładów związanych z poszukiwaniem i oceną zasobów obszaru Sambia E w kwocie 12.425 tys. zł oraz nakładów związanych z norweskimi koncesjami poszukiwawczymi PL362 i PL035B w kwocie 4.920 tys. zł, ujętych w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji *Pozostałe koszty*.

⁽⁴⁾ Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasu ropy naftowej i produktów rafineryjnych w łącznej kwocie 262.680 tys. zł (odpis utworzony w 2015 roku, patrz nota 19.1 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2015), w tym w 1 kwartale 2016 roku w kwocie 237.062 tys. zł, natomiast w 2 kwartale 2016 roku w kwocie 25.618 tys. zł.

⁽⁵⁾ Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość zapasu ropy naftowej i produktów rafineryjnych w łącznej kwocie 450.891 tys. zł (odpis utworzony w 2014 roku, patrz nota 19.1 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2014), w tym w 1 kwartale 2015 roku w kwocie 411.518 tys. zł, natomiast w 2 kwartale 2015 roku w kwocie 39.373 tys. zł.

- Zmiana stanu odpisów aktualizujących rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywa niematerialne ujęta jest w pozostałej działalności operacyjnej.
- Efekt aktualizacji wartości zapasów prezentowany jest w koszcie własnym sprzedaży. Zgodnie z MSR 2 zapasy wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia z uwzględnieniem odpisów aktualizujących tę wartość do poziomu ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania, jeżeli ta cena jest niższa.
- Utworzenie i rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość należności prezentowane jest w pozostałej działalności operacyjnej w zakresie należności głównych oraz w działalności finansowej w zakresie odsetek za nieterminową płatność.

18. Transakcje nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych

w tysiącach złotych	9 miesięcy zakończone 30 września 2016 (niebadane)	9 miesięcy zakończone 30 września 2015 (niebadane)
Nabycie aktywów związanych z poszukiwaniem, zagospodarowaniem i wydobyciem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego	251.742	231.407
Nabycie aktywów rafineryjnych i pozostałych	667.755	273.590
Razem	919.497	504.997

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku, jak również w okresie porównywalnym nakłady poniesione na aktywa związane z wydobyciem zasobów ropy naftowej i gazu ziemnego dotyczyły głównie złoża B-8 na Morzu Bałtyckim oraz eksploatacji złóż Heimdal i Sleipner w Norwegii. Ponadto w okresie porównywalnym Grupa poniosła nakłady związane z modernizacją platformy „Petrobaltic” oraz z infrastrukturą wydobywczą na złożach litewskich. Nakłady inwestycyjne na aktywa rafineryjne i pozostałe poniesione w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku, a także w okresie porównywalnym związane były z Projektem EFRA, budową instalacji Węzła Odzysku Wodoru (WOW) oraz rozbudową sieci stacji paliw.

Na dzień 30 września 2016 roku nieujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej przyszłe zobowiązania umowne Grupy dotyczące nakładów na rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywa niematerialne wynosiły 1.578.615 tys. zł i związane były głównie z projektem instalacji opóźnionego koksowania (Projekt EFRA), rozbudową Rafinerii o instalację Węzła Odzysku Wodoru (WOW) oraz rozbudową sieci stacji paliw (31 grudnia 2015 roku: 1.773.814 tys. zł).

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku Grupa nie dokonywała istotnych transakcji sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych. W okresie porównywalnym Grupa sprzedała głównie aktywa związane z wyłączonej z użytkowania instalacją destylacji ropy naftowej (DRW-100) w Czechowicach-Dziedzicach, majątek związany ze stacjami paliw, zorganizowane części przedsiębiorstw w Jaśle i Czechowicach-Dziedzicach, prowadzące działalność usługową w zakresie badań i analiz technicznych oraz śmigłowiec zakwalifikowany uprzednio do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży. Wynik na sprzedaży ww. aktywów w okresie porównywalnym, w kwocie 5.532 tys. zł Grupa ujęła w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów w pozycji *Pozostałe przychody* (patrz nota 10).

19. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

w tysiącach złotych	30 września 2016 (niebadane)	30 września 2015 (niebadane)
Środki pieniężne w banku	1.274.499	739.835
Środki pieniężne w kasie	591	509
Inne środki pieniężne	1.786	1.024
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	1.276.876	741.368
Kredyty w rachunku bieżącym	(37.836)	(425.808)
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	1.239.040	315.560

W skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2015 roku w ramach działalności finansowej zostały wykazane wpływy z tytułu emisji akcji serii D Spółki, po uwzględnieniu poniesionych w okresie kosztów emisji, w kwocie ogółem 981,6 mln zł. Środki z emisji Spółka wykorzystuje na realizację celów emisji wskazanych w Prospekcie Emisyjnym zatwierdzonym przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 7 listopada 2014 roku (Prospekt), do których należą projekt budowy instalacji opóźnionego koksowania wraz z infrastrukturą towarzyszącą (Projekt EFRA) oraz projekt zagospodarowania złóż gazowych B-4 i B-6 realizowanego przez spółkę LOTOS Petrobaltic S.A. we współpracy ze spółką CalEnergy Resources Poland Sp. z o.o. (patrz rozdział „Wykorzystanie wpływów z oferty” Prospektu).

Zgodnie z umową w sprawie udzielenia wsparcia niebędącego pomocą publiczną zawartą z Ministrem Skarbu Państwa, część środków z emisji akcji serii D objętych przez Skarb Państwa i przeznaczonych wyłącznie na realizację Projektu EFRA ulokowano na wyodrębnionym rachunku bankowym, co zaprezentowano w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2015 roku w pozycji *Środki pieniężne przeznaczone na realizację Projektu EFRA* w ramach przepływów z działalności inwestycyjnej w kwocie 535,0 mln zł.

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku wykazana w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych kwota 375,8 mln zł stanowiła środki pieniężne przeznaczone na pokrycie bieżących nakładów na realizację Projektu EFRA, natomiast ulokowana na wyodrębnionym rachunku bankowym, niewykorzystana na dzień 30 września 2016 roku część środków przeznaczonych na ten projekt w kwocie 57,7 mln zł, ujęta została w pozycji *Pozostałe aktywa krótkoterminowe* sprawozdania z sytuacji finansowej.

20. Kredyty, pożyczki, obligacje oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego

w tysiącach złotych	30 września 2016	31 grudnia 2015
	(niebadane)	(badane)
Kredyty bankowe:	5.267.094	6.481.034
- celowe kredyty inwestycyjne	4.279.054	4.744.306
- kredyty obrotowe	252.576	883.818
- kredyt na refinansowanie i finansowanie zapasów	1.160.300	1.170.728
- środki zgromadzone na lokatach bankowych zabezpieczających spłatę odsetek oraz rat kapitałowych	(424.836)	(317.818)
Pożyczki	84.824	92.146
Obligacje	196.336	218.100
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	186.902	208.028
Razem	5.735.156	6.999.308
<i>w tym:</i>		
część długoterminowa	4.023.768	4.454.460
część krótkoterminowa	1.711.388	2.544.848

20.1 Kredyty bankowe

Istotne umowy kredytowe Grupy

Zobowiązania z tytułu kredytów bankowych Grupy dotyczą głównie Jednostki Dominującej oraz spółek z GK LOTOS Petrobaltic S.A.

Na dzień 30 września 2016 roku zobowiązania z tytułu zaciągniętego przez Jednostkę Dominującą kredytu inwestycyjnego, związanego z realizacją Programu 10+ wyniosły w kwocie nominalnej 3.666,0 mln zł (950,8 mln USD). Na dzień 31 grudnia 2015 roku była to kwota 4.074,8 mln zł (1.044,5 mln USD).

Jednostka Dominująca korzysta również z kredytu na refinansowanie i finansowanie zapasów. Wykorzystanie tego kredytu w kwocie nominalnej na dzień 30 września 2016 roku wynosiło 1.156,7 mln zł (300 mln USD). Na dzień 31 grudnia 2015 roku było to 1.170,3 mln zł (300 mln USD).

Ponadto Jednostka Dominująca korzysta z kredytu na finansowanie kapitału obrotowego, który ma formę kredytów w rachunkach bieżących oraz środków dostępnych na żądanie po złożeniu dyspozycji. Kredyt ten jest wykorzystywany przez Jednostkę Dominującą w miarę zapotrzebowania na kapitał obrotowy.

Na dzień 30 września 2016 roku zobowiązania z tytułu zaciągniętych przez spółki GK LOTOS Petrobaltic S.A. kredytów wynosiły ogółem 467,9 mln zł. Na dzień 31 grudnia 2015 roku było to 577,9 mln zł.

Zmiany w umowach kredytowych

W dniu 10 maja 2016 roku dokonano redukcji kwoty kredytu inwestycyjnego udzielonego na mocy umowy z dnia 30 czerwca 2015 roku przez konsorcjum instytucji finansowych spółce LOTOS Asphalt Sp. z o.o. W wyniku redukcji całkowita kwota kredytu możliwa do wykorzystania zmniejszyła się z 432 mln USD do 382 mln USD. Zmniejszenia kwoty kredytu dokonano na wniosek spółki LOTOS Asphalt Sp. z o.o. w ramach wynikających ze wspomnianej umowy uprawnień przysługujących spółce. Pozostałe warunki umowy nie uległy zmianie.

Na dzień 30 września 2016 roku zobowiązania z tytułu ww. kredytu inwestycyjnego wyniosły 58,6 mln zł (15,9 mln USD).

Wpływy i wydatki z tytułu kredytów

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku wpływy z tytułu zaciągniętych przez Grupę kredytów wyniosły 240,9 mln zł i dotyczyły kredytów spółki LOTOS Asphalt Sp. z o.o. (103,6 mln zł) oraz spółki AB LOTOS Geonafta (137,3 mln zł). Wydatki z tytułu spłaty kredytów w tym samym okresie wyniosły 751,1 mln zł i dotyczyły głównie kredytów inwestycyjnych Jednostki Dominującej (366,4 mln zł), kredytów spółki LOTOS Asphalt Sp. z o.o. (112,5 mln zł), kredytów spółki AB LOTOS Geonafta (150,1 mln zł) głównie w związku z refinansowaniem dotychczasowego zadłużenia oraz kredytów spółki LOTOS Exploration and Production Norge AS (85 mln zł). Powyższe kwoty zostały zaprezentowane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych z działalności finansowej odpowiednio w pozycjach: Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów oraz Wydatki z tytułu spłaty kredytów.

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku oraz 30 września 2015 roku w Grupie nie wystąpiły zdarzenia dotyczące niespłacenia kredytów.

20.2 Pożyczki

Istotne umowy pożyczek Grupy

Zobowiązania z tytułu pożyczek Grupy dotyczą głównie umowy spółki SPV Baltic Sp. z o.o. (segment wydobywczy, GK LOTOS Petrobaltic S.A.), zawartej w styczniu 2014 roku z Agencją Rozwoju Przemysłu S.A. z przeznaczeniem na sfinansowanie zakupu platformy wiertniczej.

Na dzień 30 września 2016 roku zobowiązania z tytułu powyższej umowy wyniosły 76,6 mln zł (31 grudnia 2015: 83,6 mln zł).

Nowe umowy pożyczek zawarte w okresie sprawozdawczym

W dniu 17 maja 2016 roku spółka RCEkoenergia Sp. z o.o. zawarła z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach umowę pożyczki w wysokości 1,2 mln zł z przeznaczeniem na dofinansowanie modernizacji instalacji odpylania spalin w elektrociepłowni w Czechowicach-Dziedzicach. Termin spłaty pożyczki przypada na 31 sierpnia 2019 roku. Oprocentowanie pożyczki oparte jest o stopę redyskonta weksli. Zabezpieczeniem pożyczki jest oświadczenie o poddaniu się egzekucji, przelew wierzytelności z rachunków bankowych oraz z umów sprzedaży ciepła.

Na dzień 30 września 2016 roku zobowiązania z tytułu powyższej umowy wyniosły 1 mln zł.

Wpływy i wydatki z tytułu pożyczek

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku wpływy z tytułu pożyczek Grupy wyniosły 1,2 mln zł i dotyczyły pożyczki udzielonej spółce RCEkoenergia Sp. z o.o., natomiast wydatki z tytułu spłaty pożyczek w tym samym okresie wyniosły 8,6 mln zł i dotyczyły głównie pożyczki udzielonej w 1 kwartale 2014 roku spółce SPV Baltic Sp. z o.o. przez Agencję Rozwoju Przemysłu S.A. Powyższe kwoty zostały zaprezentowane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych z działalności finansowej odpowiednio w pozycjach: [Wpływy z tytułu zaciągniętych pożyczek](#) oraz [Wydatki z tytułu spłaty pożyczek](#).

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku oraz 30 września 2015 roku w Grupie nie wystąpiły zdarzenia dotyczące niespłacenia pożyczek lub naruszenia istotnych postanowień umów pożyczek.

20.3 Obligacje

Spółka LOTOS Petrobaltic S.A. w ramach Umowy Programu Emisji Obligacji z dnia 29 października 2013 roku z Bankiem Pekao S.A. może dokonywać emisji obligacji średnioterminowych do równowartości w dolarach amerykańskich kwoty 200 mln zł.

W dniu 23 września 2016 roku podpisane zostały aneksy do ww. Umowy Programu Emisji Obligacji oraz do Warunków emisji obligacji serii C, D i E, jak również porozumienie pomiędzy spółką LOTOS Petrobaltic S.A. jako emitentem Programu Emisji Obligacji i Bankiem Pekao S.A.

W ww. porozumieniu Bank Pekao S.A. stwierdził, że naruszenia Umowy Programu Emisji Obligacji i Warunków Emisji (w tym przekroczenie dozwolonego poziomu wskaźnika zadłużenia) nie będą stanowiły podstawy do skorzystania z opcji wcześniejszego wykupu obligacji.

Ponadto strony ustaliły nowy harmonogram wykupu obligacji oraz uzgodniły ustanowienie nowych zabezpieczeń wykupu obligacji, w tym: hipotekę na bazie lądowej spółki LOTOS Petrobaltic S.A., przelew wierzytelności z umów ubezpieczenia majątkowego bazy lądowej, przelew wierzytelności z umowy na wykonanie prac wiertniczych w zakresie dotyczącym wynagrodzenia za usługi świadczone platformą „LOTOS Petrobaltic”.

Na dzień 30 września 2016 roku wartość zobowiązań z tytułu wyemitowanych w 2013 roku obligacji wynosiła 196,3 mln zł (31 grudnia 2015: 218,1 mln zł).

Wpływy i wydatki z tytułu obligacji

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku spółka LOTOS Petrobaltic S.A. dokonała wykupu obligacji w kwocie 19,2 mln zł, co zostało zaprezentowane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych z działalności finansowej w pozycji [Wykup obligacji](#).

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2015 roku nie miała miejsca emisja ani wykup obligacji ani innych dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych.

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za okres 3 i 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia

21. Rezerwy

	Nota	Rezerwy na koszty likwidacji i rekultywacji				Pozostałe rezerwy		
		Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego			Rezerwy na wyłączone z użytkowania instalacje rafineryjne i pozostałe	Razem	Razem	
w tysiącach złotych		Polska	Norwegia	Litwa				
1 stycznia 2016 (badane)		191.837	986.439	14.133	25.770	1.218.179	194.165	1.412.344
Utworzenie		-	-	-	-	-	17.710	17.710
Aktualizacja szacunku kosztów likwidacji		-	3.653	-	-	3.653	(11.996)	(8.343)
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżenia czasu wykonania zobowiązania (efekt odwracania dyskonta)	13	-	29.992	613	58	30.663	1.626	32.289
Odsetki od funduszu likwidacji zakładu górniczego		221	-	-	-	221	-	221
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-	81.304	160	-	81.464	12.763	94.227
Wykorzystanie		-	(31.775) ⁽¹⁾	-	(117)	(31.892)	(2.525)	(34.417)
Rozwiązanie		-	-	-	(995)	(995)	(8.981)	(9.976)
30 września 2016 (niebadane)		192.058	1.069.613	14.906	24.716	1.301.293	202.762	1.504.055
w tym:								
część długoterminowa		192.058	986.186	14.906	23.287	1.216.437	28.005	1.244.442
część krótkoterminowa		-	83.427	-	1.429	84.856	174.757	259.613

Rezerwy na koszty likwidacji i rekultywacji:

Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego Polska - rezerwy na przyszłe koszty likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach górniczych B-3 i B-8 oraz fundusz likwidacji zakładu górniczego tworzonego zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 1994 roku - Prawo Geologiczne i Górnicze oraz Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 roku w celu pokrycia przyszłych kosztów likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego.

Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego Norwegia - rezerwy na przyszłe koszty likwidacji kopalni ropy naftowej na złożu YME oraz kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego na złożach Heimdal oraz Sleipner.

Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego Litwa - rezerwy na przyszłe koszty likwidacji litewskich kopalń ropy naftowej.

Rezerwy na wyłączone z użytkowania instalacje rafineryjne i pozostałe - rezerwa na rekultywację oraz koszty rozbiórki i likwidacji wyłączonych z użytkowania instalacji w spółce LOTOS Terminale S.A., rezerwa na szacunkowe koszty demontażu rurociągu podwodnego eksploatowanego przez spółkę zależną Energobaltic Sp. z o.o. (GK LOTOS Petrobaltic S.A.) oraz na rekultywację terenu i usunięcie zanieczyszczeń.

⁽¹⁾ Wartość dotyczy głównie wykorzystania rezerw na przyszłe koszty usunięcia platformy MOPU oraz demontażu aktywów trwałych na złożu YME w kwocie 27.494 tys. zł. Rezerwa została utworzona w związku z porozumieniem pomiędzy operatorem złoża YME - spółką Talisman i właścicielem platformy wydobywczej - spółką SBM zawartym w marcu 2013 roku (patrz opis porozumienia - nota 23.1 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2015). W dniu 22 sierpnia 2016 roku platforma na złożu YME została zdemontowana z wykorzystaniem jednostki Pioneering Spirit firmy Allseas i następnego dnia odholowana do portu w Bergen.

GRUPA KAPITAŁOWA LOTOS
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe
za okres 3 i 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 roku
Dodatkowe informacje i objaśnienia

w tysiącach złotych	Nota	Rezerwy na koszty likwidacji i rekultywacji				Pozostałe rezerwy		Razem
		Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego			Rezerwy na wyłączone z użytkowania instalacje rafineryjne i pozostałe	Razem	Razem	
		Polska	Norwegia	Litwa				
1 stycznia 2015 (badane)		183.579	497.194	14.302	30.504	725.579	52.849	778.428
Utworzenie		-	4.744	-	-	4.744	10.238	14.982
Aktualizacja szacunku kosztów likwidacji		-	1.735	-	(2.320)	(585)	-	(585)
Zmiany wysokości rezerw wynikające z przybliżenia czasu wykonania zobowiązania (efekt odwracania dyskonta)	13	-	12.073	530	45	12.648	377	13.025
Odsetki od funduszu likwidacji zakładu górniczego		398	-	-	-	398	-	398
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		-	(23.225)	(69)	-	(23.294)	2.111	(21.183)
Wykorzystanie		-	(102.329) ⁽¹⁾	-	(480)	(102.809)	(1.230)	(104.039)
Rozwiązanie		(2.750)	-	-	(2.509)	(5.259)	(1.088)	(6.347)
30 września 2015 (niebadane)		181.227	390.192 ⁽²⁾	14.763	25.240	611.422	63.257	674.679
w tym:								
część długoterminowa		181.227	357.715	14.763	24.176	577.881	29.005	606.886
część krótkoterminowa		-	32.477	-	1.064	33.541	34.252	67.793

Rezerwy na koszty likwidacji i rekultywacji:

Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego Polska - rezerwy na przyszłe koszty likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach górniczych B-3 i B-8 oraz fundusz likwidacji zakładu górniczego tworzonego zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 1994 roku - Prawo Geologiczne i Górnicze oraz Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 24 czerwca 2002 roku w celu pokrycia przyszłych kosztów likwidacji kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego.

Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego Norwegia - rezerwy na przyszłe koszty likwidacji kopalni ropy naftowej na złożu YME oraz kopalń ropy naftowej i gazu ziemnego na złożach Heimdal.

Rezerwa na kopalnie ropy naftowej i gazu ziemnego Litwa - rezerwy na przyszłe koszty likwidacji litewskich kopalń ropy naftowej.

Rezerwy na wyłączone z użytkowania instalacje rafineryjne i pozostałe - rezerwa na rekultywację oraz koszty rozbiórki i likwidacji wyłączonych z użytkowania instalacji w spółce LOTOS Terminale S.A., rezerwa na szacunkowe koszty demontażu rurociągu podwodnego eksploatowanego przez spółkę zależną Energobaltic Sp. z o.o. (GK LOTOS Petrobaltic S.A.) oraz na rekultywację terenu i usunięcie zanieczyszczeń.

⁽¹⁾ Wartość dotyczy głównie wykorzystania rezerw na przyszłe koszty usunięcia platformy MOPU oraz demontażu aktywów trwałych na złożu YME w kwocie 62.192 tys. zł. Rezerwa została utworzona w związku z porozumieniem pomiędzy operatorem złoża YME - spółką Talisman i właścicielem platformy wydobywczej - spółką SBM zawartym w marcu 2013 roku (patrz nota 23.1). Ponadto w 3 kwartale 2015 roku wykorzystano rezerwy w kwocie 28.061 tys. zł w związku z likwidacją otworów na złożach Rind i Byggve (aktywa pakietu Heimdal).

⁽²⁾ W tym wartość rezerw na przyszłe koszty likwidacji kopalni ropy naftowej na złożu YME w kwocie 142.770 tys. zł. oraz rezerw na przyszłe koszty usunięcia platformy MOPU oraz demontażu aktywów trwałych na złożu YME w kwocie 30.025 tys. zł.

22. Zmiany sposobu (metody) ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej oraz zmiany w klasyfikacji instrumentów finansowych

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku w Grupie nie dokonywano zmian w sposobie (metodzie) ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej (zasady opisano w notcie 7.23 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2015) oraz nie wystąpiły przesunięcia instrumentów finansowych pomiędzy poziomami hierarchii wartości godziwej (patrz nota 31.2 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2015) ani też nie dokonywano zmiany klasyfikacji instrumentów finansowych. Na dzień 30 września 2016 roku jak również 31 grudnia 2015 roku Grupa posiadała pochodne instrumenty finansowe zaliczane do 2 poziomu hierarchii wartości godziwej.

Na dzień 30 września 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych nie odbiega istotnie od ich wartości księgowej.

Hierarchia wartości godziwej

	30 września 2016	31 grudnia 2015
	(niebadane)	(badane)
w tysiącach złotych	Poziom 2	
Aktywa finansowe		
Swap towarowy	30.656	198.591
Opcje towarowe	583	363
Forwardy i spoty walutowe	27.574	14.082
Swap procentowy (IRS)	-	992
Swap walutowy	7.179	3.151
Razem	65.992	217.179
Zobowiązania finansowe		
Swap towarowy	22.007	58.055
Forwardy i spoty walutowe	11.066	909
Swap procentowy (IRS)	77.444	72.263
Swap walutowy	2.959	33.924
Razem	113.476	165.151

23. Zobowiązania i aktywa warunkowe

23.1 Informacje o istotnych postępowaniach toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej i innych ryzykach Jednostki Dominującej lub jednostek od niej zależnych oraz informacje o istotnych rozliczeniach z tytułu spraw sądowych

Od dnia kończącego poprzedni rok finansowy, tj. 31 grudnia 2015 roku do dnia publikacji niniejszego śródrocznego sprawozdania finansowego nie wystąpiły znaczące zmiany w zakresie istotnych postępowań toczących się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej i innych ryzyk Spółki lub jednostek od niej zależnych. Informacje na temat istotnych postępowań będących nadal w toku przedstawiono w notcie 35.1 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2015. Ponadto Grupa zwraca uwagę na to, iż:

Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe Jednostki Dominującej

W roku 2015 rozliczenia Spółki w zakresie podatku od towarów i usług (VAT) za lata 2010 - 2011 były przedmiotem dwóch postępowań kontrolnych prowadzonych przez organy kontroli skarbowej. W dniu 23 czerwca 2015 roku Spółka otrzymała w ramach prowadzonych postępowań protokoły z badania ksiąg podatkowych, do których złożyła zastrzeżenia. W dniu 30 września 2015 roku Spółka otrzymała dwie decyzje wydane przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Bydgoszczy, w których to organ skarbowy określił wysokość zobowiązania w podatku od towarów i usług (VAT) za okres styczeń – grudzień 2010 roku oraz styczeń – grudzień 2011 roku oraz wykazał zaległości w kwocie 48,4 mln zł za rok 2010 oraz 112,5 mln zł za rok 2011. W decyzjach Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej stwierdził, że transakcje, w których uczestniczyli dwaj kontrahenci Spółki związane były z udziałem w oszustwie podatkowym i zarzucił Spółce brak dołożenia należytej staranności w zawieraniu transakcji z tymi kontrahentami i że Spółka co najmniej powinna była wiedzieć o tym, że ww. transakcje wiązały się i były konsekwencją oszustwa podatkowego popełnionego na wcześniejszym etapie obrotu, co w konsekwencji nie daje prawa do odliczenia podatku VAT. Po przeanalizowaniu otrzymanych decyzji Spółka uznała zarzuty przedstawione przez Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej za całkowicie nieuzasadnione i w związku z tym w dniu 14 października 2015 roku złożyła do Dyrektora Izby Skarbowej w Gdańsku odwołania od ww. decyzji. Dyrektor Izby Skarbowej w Gdańsku utrzymał w mocy decyzje Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Bydgoszczy, a wniesione w 1 półroczu 2016 roku przez Spółkę skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego zostały oddalone. Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego obie decyzje Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Bydgoszczy określające Spółce zobowiązanie w podatku VAT za poszczególne miesiące roku 2010 i roku 2011 pozostają w mocy. W 3 kwartale 2016 roku Spółka złożyła skargi kasacyjne do Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

Rozliczenia podatkowe spółki LOTOS Exploration and Production Norge AS

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku rozliczenia spółki LOTOS Exploration and Production Norge AS („LOTOS E&P Norge AS”) w zakresie podatku dochodowego za lata 2013 - 2014 były przedmiotem postępowania wyjaśniającego prowadzonego przez norweski Urząd Podatkowy ds. Ropy (ang. Oil Taxation Office, tzw. „OTO”). W dniu 1 czerwca 2016 roku spółka LOTOS E&P Norge AS otrzymała wezwanie do złożenia wyjaśnień z dnia 31 maja 2016 roku, w którym OTO zakwestionował zaliczenie części poniesionych w latach 2013 - 2014 kosztów finansowych do kosztów uzyskania przychodu dla celów podatkowych, ze względu na występowanie w spółce LOTOS E&P Norge AS cienkiej kapitalizacji w tym okresie. Oceniając ryzyko sporu z organem podatkowym i swoją sytuację finansową w latach 2013 - 2014, do których odnosi się OTO oraz stosując analogiczne podejście dla okresu 2015 – 2016, biorąc pod uwagę negatywny wpływ cienkiej kapitalizacji spółka LOTOS E&P Norge AS dokonała na dzień 30 września 2016 roku oceny realizowalności aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego od strat podatkowych rozliczanych w czasie, skutkującej obniżeniem ich wartości w 3 kwartale 2016 roku o kwotę 53,3 mln zł (113,7 mln NOK). Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania finansowego postępowanie jest w toku.

Poza informacjami zaprezentowanymi powyżej, w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku nie wystąpiły istotne rozliczenia z tytułu spraw sądowych lub innych postępowań.

23.2 Pozostałe zobowiązania warunkowe

Od dnia kończącego poprzedni rok finansowy, tj. 31 grudnia 2015 roku do dnia publikacji niniejszego śródrocznego sprawozdania finansowego nie wystąpiły zmiany w zakresie pozostałych istotnych zobowiązań warunkowych Spółki lub jednostek od niej zależnych (patrz nota 35.2 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok 2015).

Grupa prezentuje informacje na temat pozabilansowych przyszłych zobowiązań inwestycyjnych w nocie 18.

24. Informacje o podmiotach powiązanych

24.1 Informacje o transakcjach z jednostkami powiązаныmi, w których Grupa posiada udziały

W okresie 3 i 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku oraz 30 września 2015 roku Grupa przeprowadzała istotne transakcje ze spółką LOTOS - Air BP Polska Sp. z o.o. głównie z tytułu sprzedaży paliwa lotniczego. Łączna wartość tych transakcji w okresie 3 i 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku wynosiła odpowiednio: 70.495 tys. zł i 146.451 tys. zł (w okresie 3 i 9 miesięcy zakończonym 30 września 2015 roku odpowiednio: 62.764 tys. zł i 156.827 tys. zł). Na dzień 30 września 2016 roku saldo nierozliczonych należności z tego tytułu wynosiło 14.751 tys. zł (31 grudnia 2015: 12.219 tys. zł).

24.2 Podmiot sprawujący kontrolę nad Grupą

Na dzień 30 września 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku Skarb Państwa był właścicielem 53,19% akcji Grupy LOTOS S.A. W okresie 3 i 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku oraz 30 września 2015 roku nie wystąpiły transakcje pomiędzy Grupą LOTOS S.A. a Skarbem Państwa.

24.2.1 Transakcje z jednostkami powiązаныmi, w których Skarb Państwa sprawuje kontrolę, współkontrolę lub ma na nie znaczący wpływ

W okresie 3 i 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku oraz 30 września 2015 roku Grupa przeprowadziła transakcje z podmiotami powiązаныmi poprzez Skarb Państwa, których łączna wartość była istotna. Transakcje były przeprowadzone na zasadach rynkowych i związane były z bieżącą działalnością operacyjną Grupy. Transakcje dotyczyły głównie sprzedaży paliw, zakupu usług magazynowania, usług transportowych, energii, gazu ziemnego oraz innych paliw.

	3 miesiące zakończone 30 września 2016	9 miesięcy zakończone 30 września 2016	3 miesiące zakończone 30 września 2015	9 miesięcy zakończone 30 września 2015
w tysiącach złotych	(niebadane)	(niebadane)	(niebadane)	(niebadane)
Sprzedaż	117.707	238.193	71.431	263.045
Zakupy	361.859	846.754	456.958	1.452.495

	30 września 2016	31 grudnia 2015
w tysiącach złotych	(niebadane)	(badane)
Należności	49.087	27.859
Zobowiązania	215.918	130.356

Ponadto, na dzień 30 września 2016 roku Grupa wykazuje zobowiązania z tytułu pożyczki w kwocie 76.554 tys. zł (31 grudnia 2015 roku: 83.648 tys. zł) zaciągniętej od podmiotu powiązanego poprzez Skarb Państwa na sfinansowanie zakupu platformy wiertniczej (patrz nota 20.2).

24.3 Wynagrodzenie głównej kadry kierowniczej

Wynagrodzenie wypłacone członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki

w tysiącach złotych	9 miesięcy zakończone 30 września 2016 (niebadane)	9 miesięcy zakończone 30 września 2015 (niebadane)
Zarząd		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia)	1.120	863
Zarząd – jednostki zależne ⁽¹⁾		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia)	2.292	2.711
Rada Nadzorcza		
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia)	246	187
Razem	3.658	3.761

⁽¹⁾ Wynagrodzenie wypłacone członkom Zarządu Spółki z tytułu pełnienia funkcji we władzach spółek bezpośrednio i pośrednio zależnych.

Grupa nie zawierała żadnych znaczących transakcji z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej, nie udzielała wymienionym osobom żadnych pożyczek, zaliczek, gwarancji, ani nie zawierała żadnych innych umów o charakterze nierynkowym, bądź o istotnym wpływie na niniejsze sprawozdanie finansowe. W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku oraz 30 września 2015 roku, na podstawie złożonych oświadczeń członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki, Grupa LOTOS S.A. nie uzyskała wiedzy o transakcjach zawartych przez ich małżonków, krewnych lub powinowatych w linii prostej do drugiego stopnia lub związanych z tytułu opieki, przysposobienia lub kurateli, bądź z innymi osobami, z którymi mają osobiste powiązania ze Spółką lub z podmiotem Grupy Kapitałowej LOTOS.

Wynagrodzenie wypłacone głównej kadry kierowniczej (za wyjątkiem członków Zarządu Spółki)

w tysiącach złotych	9 miesięcy zakończone 30 września 2016 (niebadane)	9 miesięcy zakończone 30 września 2015 (niebadane)
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia), w tym:	25.682	19.047
- wypłacona nagroda roczna	7.001 ⁽¹⁾	3.312 ⁽²⁾
- wypłacona nagroda jubileuszowa	456	-

⁽¹⁾ Wypłacone w 2016 roku wynagrodzenie z tytułu nagrody rocznej za rok 2015.

⁽²⁾ Wypłacone w 2015 roku wynagrodzenie z tytułu nagrody rocznej za rok 2014.

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku oraz 30 września 2015 roku Grupa nie udzielała pożyczek i świadczeń o podobnym charakterze członkom głównej kadry kierowniczej.

24.4 Transakcje z podmiotami powiązаныmi poprzez członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 roku Grupa przeprowadziła transakcje ze stronami powiązаныmi poprzez członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki. Transakcje te były przeprowadzane na zasadach rynkowych i związane były z bieżącą działalnością operacyjną Grupy, a dotyczyły głównie zakupu ubezpieczeń cywilno-prawnych i majątkowych w kwocie 9.964 tys. zł. Na dzień 30 września 2016 roku saldo z tytułu nierozliczonych transakcji ze stronami powiązаныmi poprzez członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki wynosiło 9.172 tys. zł.

W okresie porównywalnym Grupa nie przeprowadzała istotnych transakcji ze stronami powiązаныmi poprzez członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki.

25. Istotne zdarzenia następujące po zakończeniu okresu śródrocznego

19 października 2016 roku, spółka B8 Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Baltic Spółka komandytowo-akcyjna („Spółka Celowa B8”), Fundusz Inwestycji Infrastrukturalnych – Dłużny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych („PFR”, dawniej „PIR” - Polskie Inwestycje Rozwojowe S.A.) i Bank Gospodarstwa Krajowego (“BGK”) zawarły umowy dotyczące finansowania zagospodarowania złoża ropy naftowej B-8 na Morzu Bałtyckim: Umowę Programu Emisji Obligacji Senioralnych oraz Umowę Programu Emisji Obligacji Podporządkowanych. Wzajemne relacje między wierzycielami senioralnymi i podporządkowanymi oraz kolejność regulowania zobowiązań przez Spółkę Celową B8 została uregulowana w Umowie Międzywierzycielskiej.

W celu sfinansowania pozostałych nakładów na projekt Spółka Celowa B8 na bazie podpisanych umów Programu Emisji Obligacji Senioralnych ma pozyskać od banku BGK kwotę 42,5 mln USD, jak również 160 mln zł od funduszu PFR w ramach Programu Emisji Obligacji Podporządkowanych. Dodatkowo na podstawie Programu Emisji Obligacji Senioralnych Spółka Celowa B8 będzie uprawniona do emitowania obligacji przeznaczonych na finansowanie płatności podatku VAT do kwoty 90 mln zł. Umowy przewidują wykup obligacji obejmowanych przez BGK do 31 marca 2018 roku oraz obligacji obejmowanych przez PFR do 31 grudnia 2022 roku.

Ponadto w dniu 19 października 2016 roku Spółka Celowa B8, PFR (dawniej „PIR” - Polskie Inwestycje Rozwojowe S.A.), BGK i Bank Polska Kasa Opieki S.A. („Pekao”) zawarły porozumienia o rozwiązaniu: Umowy Programu Emisji Obligacji Senioralnych dotyczących finansowania zagospodarowania złoża B-8 do kwoty 210 mln USD oraz 80 mln zł; Umowy Programu Emisji Obligacji Podporządkowanych do kwoty 430,6 mln zł i Umowy Międzywierzycielskiej zawartych dniu 25 sierpnia 2014 roku.

**II. KWARTALNA INFORMACJA FINANSOWA JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ
ZA OKRES 3 I 9 MIESIĘCY ZAKOŃCZONY 30 WRZEŚNIA 2016 ROKU**

SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

w tysiącach złotych	3 miesiące zakończone 30 września 2016 (niebadane)	9 miesięcy zakończone 30 września 2016 (niebadane)	3 miesiące zakończone 30 września 2015 (niebadane)	9 miesięcy zakończone 30 września 2015 (niebadane)
Przychody ze sprzedaży	4.940.528	12.547.506	5.074.900	15.817.530
Koszt własny sprzedaży	(4.414.861)	(10.901.201)	(4.909.968)	(14.402.721)
Zysk na sprzedaży	525.667	1.646.305	164.932	1.414.809
Koszty sprzedaży	(199.258)	(579.757)	(193.078)	(584.404)
Koszty ogólnego zarządu	(50.208)	(149.751)	(53.793)	(162.891)
Pozostałe przychody operacyjne	2.121	19.542	1.561	33.103
Pozostałe koszty operacyjne	(3.090)	(7.501)	(169.393)	(171.268)
Zysk/(Strata) operacyjny/(a)	275.232	928.838	(249.771)	529.349
Przychody finansowe	83.565	177.802	56.536	136.441
Koszty finansowe	(33.048)	(103.936)	(125.555)	(353.680)
Zysk/(Strata) przed opodatkowaniem	325.749	1.002.704	(318.790)	312.110
Podatek dochodowy od osób prawnych	(62.927)	(171.325)	44.406	(52.931)
Zysk/(Strata) netto	262.822	831.379	(274.384)	259.179
Inne całkowite dochody/(straty)				
<i>Pozycje, które w przyszłości mogą zostać zreklasyfikowane do wyniku:</i>				
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych	155.599	121.711	13.960	(252.529)
Podatek dochodowy dotyczący zabezpieczenia przepływów pieniężnych	(29.564)	(23.125)	(2.620)	48.046
Inne całkowite dochody/(straty) netto	126.035	98.586	11.340	(204.483)
Całkowite dochody/(straty) ogółem	388.857	929.965	(263.044)	54.696

Zysk/(Strata) netto na jedną akcję (w złotych)

Średnia ważona liczba akcji w tysiącach sztuk	184.873	184.873	184.873	184.873
- podstawowy/(a)	1,42	4,50	(1,48)	1,40
- rozwodniony/(a)	1,42	4,50	(1,48)	1,40

SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

w tysiącach złotych	30 września 2016 (niebadane)	31 grudnia 2015 (badane)
AKTYWA		
Aktywa trwale		
Rzeczowe aktywa trwale	6.046.184	6.114.824
Aktywa niematerialne	105.742	110.732
Udziały i akcje	1.670.541	1.670.541
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	21.319	216.348
Pochodne instrumenty finansowe	19.834	681
Pozostałe aktywa długoterminowe	356.599	244.205
Aktywa trwale razem	8.220.219	8.357.331
Aktywa obrotowe		
Zapasy	2.830.339	2.902.793
- w tym zapasy obowiązkowe	1.904.279	1.824.511
Należności z tytułu dostaw i usług	1.952.801	1.308.973
Pochodne instrumenty finansowe	24.400	206.893
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	698.120	604.592
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	966.381	529.333
Aktywa obrotowe razem	6.472.041	5.552.584
Aktywa razem	14.692.260	13.909.915
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA		
Kapitał własny		
Kapitał podstawowy	184.873	184.873
Nadwyżka ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	2.228.310	2.228.310
Kapitał rezerwowy z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych	(602.302)	(700.888)
Zyski zatrzymane	5.139.134	4.307.755
Kapitał własny razem	6.950.015	6.020.050
Zobowiązania długoterminowe		
Kredyty	3.122.004	3.501.680
Pochodne instrumenty finansowe	32.388	54.136
Świadczenia pracownicze	71.614	66.975
Pozostałe zobowiązania i rezerwy	-	580
Zobowiązania długoterminowe razem	3.226.006	3.623.371
Zobowiązania krótkoterminowe		
Kredyty	1.291.408	1.960.205
Pochodne instrumenty finansowe	54.918	110.845
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1.738.035	1.112.285
Świadczenia pracownicze	36.168	44.011
Pozostałe zobowiązania i rezerwy	1.395.710	1.039.148
Zobowiązania krótkoterminowe razem	4.516.239	4.266.494
Zobowiązania razem	7.742.245	7.889.865
Kapitał własny i zobowiązania razem	14.692.260	13.909.915

SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŹYWÓW PIENIĘŻNYCH

(sporządzone metodą pośrednią)

w tysiącach złotych	9 miesięcy zakończone 30 września 2016 (niebadane)	9 miesięcy zakończone 30 września 2015 (niebadane)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk netto	831.379	259.179
Korekty:	625.113	360.353
<i>Podatek dochodowy</i>	171.325	52.931
<i>Amortyzacja</i>	257.982	260.016
<i>(Zyski)/Straty z tytułu różnic kursowych</i>	66.544	130.371
<i>Odsetki i dywidendy</i>	(37.703)	(47.937)
<i>(Zyski)/Straty z tytułu działalności inwestycyjnej</i>	(13.690)	(11.010)
<i>Rozliczenie i wycena pochodnych instrumentów finansowych</i>	(33.896)	4.716
<i>(Zwiększenie)/Zmniejszenie stanu należności z tytułu dostaw i usług</i>	(643.828)	51.691
<i>(Zwiększenie) stanu pozostałych aktywów</i>	(69.800)	(42.068)
<i>(Zwiększenie)/Zmniejszenie stanu zapasów</i>	57.585	(47.898)
<i>Zwiększenie/(Zmniejszenie) stanu zobowiązań z tytułu dostaw i usług</i>	625.750	(422.543)
<i>Zwiększenie stanu pozostałych zobowiązań i rezerw</i>	248.048	421.750
<i>(Zmniejszenie)/Zwiększenie stanu świadczeń pracowniczych</i>	(3.204)	10.334
Zwrot nadpłaty podatku dochodowego	1.543	-
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	1.458.035	619.532
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Dywidendy otrzymane	36.254	61.686
Odsetki otrzymane	9.815	14.318
Wpływy ze sprzedaży aktywów przeznaczonych do sprzedaży	-	51.000
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych	13.807	33.573
Zwrot dopłaty do kapitału spółki LOTOS Kolej Sp. z o.o.	-	4.281
Splata pożyczek udzielonych spółce LOTOS Gaz S.A. w likwidacji	-	523
Zakup rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych	(172.352)	(126.766)
Wydatki z tytułu premii opcyjnej	-	(4.907)
Wydatki z tytułu dopłat do kapitału spółki LOTOS Asphalt Sp. z o.o.	-	(450.006)
Pożyczki udzielone spółce LOTOS Petrobaltic S.A.	(173.609)	-
Środki pieniężne przeznaczone na realizację Projektu EFRA	51.597	(84.351)
Depozyt zabezpieczający	(26.263)	(7.065)
Przepływy w ramach systemu cash pool	47.908	(164.623)
Rozliczenie pochodnych instrumentów finansowych	(5.672)	7.045
Inne wydatki inwestycyjne	-	(16)
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(218.515)	(665.308)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy z tytułu emisji akcji serii D	-	981.551
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów	-	47.279
Wydatki z tytułu spłaty kredytów	(366.405)	(361.071)
Zapłacone odsetki	(85.757)	(79.151)
Rozliczenie pochodnych instrumentów finansowych	180.324	(158.479)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(271.838)	430.129
Przepływy pieniężne netto razem	967.682	384.353
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	(1.589)	(392)
Zmiana stanu środków pieniężnych netto	966.093	383.961
Środki pieniężne na początek okresu	(31.136)	(188.568)
Środki pieniężne na koniec okresu	934.957	195.393

SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

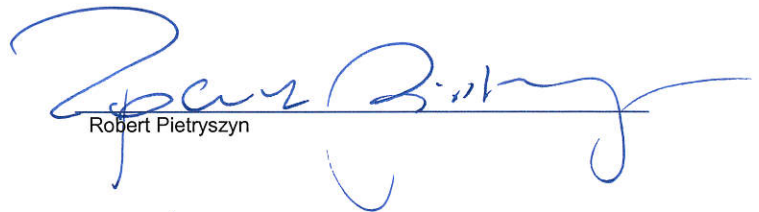
w tysiącach złotych	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	Kapitał rezerwowy z wyceny zabezpieczeń przepływów pieniężnych	Zyski zatrzymane	Kapitał własny razem
1 stycznia 2016 (badane)	184.873	2.228.310	(700.888)	4.307.755	6.020.050
<i>Zysk netto</i>	-	-	-	831.379	831.379
<i>Inne całkowite dochody netto</i>	-	-	98.586	-	98.586
Całkowite dochody ogółem	-	-	98.586	831.379	929.965
30 września 2016 (niebadane)	184.873	2.228.310	(602.302)	5.139.134	6.950.015
1 stycznia 2015 (badane)	184.873	2.229.626	(412.535)	4.344.812	6.346.776
<i>Zysk netto</i>	-	-	-	259.179	259.179
<i>Inne całkowite straty netto</i>	-	-	(204.483)	-	(204.483)
Całkowite dochody/(straty) ogółem	-	-	(204.483)	259.179	54.696
<i>Koszty emisji akcji serii D</i>	-	(1.316)	-	-	(1.316)
30 września 2015 (niebadane)	184.873	2.228.310	(617.018)	4.603.991	6.400.156

ZATWIERDZENIE KWARTALNEGO RAPORTU FINANSOWEGO

Niniejszy kwartalny raport finansowy został zatwierdzony do publikacji przez Zarząd w dniu 25 października 2016 roku.

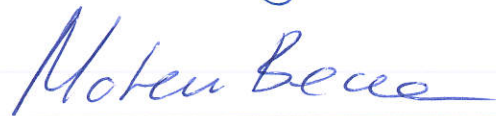
Podpisy członków Zarządu oraz osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych Grupy LOTOS S.A.

Prezes Zarządu

Robert Pietryszyn

Wiceprezes Zarządu ds. Strategii i Rozwoju

Mateusz Aleksander Bonca

Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych

Marcin Jastrzębski

Wiceprezes Zarządu ds. Ekonomiczno - Finansowych

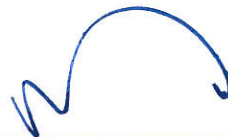
Mariusz Machajewski

Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych

Przemysław Marchlewicz

Główny Księgowy

Tomasz Południewski